

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 31 του Μην 1904

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 98

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΝΑΞΑΙΠΑ

(μετάφρασμα από το Σανσκριτικό)

(Rāmāyaṇa 1.81,5-62,27 εγδ. Βουδίας)

...Και τον καιρό που ο δυναστής ο μέγας της Αϊώδιας. (2)

ο Άμπαριδας, άρχισε θυσία να προσφέρει, ο Ίνδρας (3) απ' τον ουρανό του άφαιρεσε το θύμα. Και όταν το σφάγιο έχάθηκε του μίλησε ο γερός: — «Γιά το κακό σου φέρσιμο τώρα το θύμα έχάθη. 'Ε βασιλιά, το βασιλιά που δεν υπερασπίζει (4) Τα κρίματά του τον χτυπούν. ο πρώτος των ανθρώπων.

Πάμπλουτην εξέλεωσιν, άνθρωπο να θυσιάσεις. 'Ω έσύ δαμάλι των άντρων (5) μεγάλο ήτουν το θύμα».

Κι' ακούοντας την όμιλία του θυσιαστή ο μονάρχης, Ζήτησε ο μεγαλόφρονος το θύμα ν' αγοράσει, Κ' επρόσφερε για πλερωμή χιλιάδες αγελάδες. 'Όλην άνάγκη τή γής, τες επικράτειες όλες, Τες χώρες όλες, τα δρυμά, και τάγια τάσκητάρια. Στο Βριγουτούγκα, το βουλό, το μάντη Ρίτσικα είδε Με τη συμβία καθούμενον και με τους τρεις υγιούς του.

Κι' άφου τον επροσκύνησε κ' εκάθησε σιμά του, 'Ερώτησε ο πολύλαμπρος τον τιμημένο μάντη. 'Ω γέ του Ράγου, (6) λέγοντας την όμιλία τούτην: — «'Αν αγοράσω μ' εκατό χιλιάδες αγελάδες Για θύμα τόνα τένοου σου, ω απόγονε του Βρίγου, (7) Θάμουνα, μεγαλότυχε, ήτασμένος στο σκοπό μου. 'Όλους τους τόπους έγυρα και το σφαχτό δεν ήύρα Για να θυσιάσω δύνασαι λοιπόν να μ' ή πουλήσεις Τόνα παιδί σου;» 'Ο Ρίτσικας άπολογήθη τότες, Στο ρήγα τον πολύλαμπρο. — «Κάλλιστε των ανθρώπων,

'Όχι, όχι τον πρωτότοκο δε θέλω να πουλήσω». 8) Κι' ακούοντας την όμιλία του Ρίτσικα, ή μητέρα

(1) 'Η παράδοξη είναι από τις αρχαιότερες της Ίνδιας και αναφέρονται κ' όλες από άλλα παλαιότερα ποιήματα.

(2) 'Η σημερινή Αιδη, στο φρέδι της Σαραϊούς, ήνου παραπόταμου του Γάγγη.

(3) 'Ο Ίνδρας είναι ο ούράνιος; Θεός της βροχής' ο «δεδριος Ζεύς» των Ίνδων.

(4) Το χρέος του βασιλιά είναι να υπερασπίζει τους υπήκοούς του από έχθρους και άδικήματα.

(5) Σανσκριτική ή φράση δαμάλι των ανθρώπων, τήγρη λιώντα και τα όμοια δεν έχουν τίποτα το ζητημένο, γιατί είναι πολύ κοινές στην ποίηση.

(6) 'Ο Ράγους ήταν ένας πρόγονος των βασιληάδων της Αϊώδιας. 'Εδώ γίος του Ράγου ονομάζεται ο Ράμας ο ήρωας του Ραμάιανα.

(7) Οι απόγονοι του Βρίγου ήταν μία ίερατική οικογένεια της Ίνδιας.

(8) 'Ο Ρίτσικας με πλάγιο τρόπο λέγει το ναί το βασιλιά, άποφεύγοντας να φανερώσει καθαρά τή γνώμη του. Το μέρος είναι άξιόλογο.

Στον Άμπαριδαν έλεγε, τον τίγρη των ανθρώπων: «'Ο δοξασμένος ο άντρας μου, ο απόγονος του Βρίγου,

Βίπε πώς τον πρωτότοκο δε θέλει να πουλήσει, 'Όμως να ξέρεις, έξοχε, πώς έχω για χαϊδιάρη 'Εγώ το στερογέννητον. Καθώς συχνά συμβαίνει Είνε ο πρωτότοκος ο γίος του κύρη ο Κανακάρης, Τής μάννας ο μικρότερος, και το μικρόν φυλάγω». 'Ετσι κ' οι δύο τους μίλησαν, ή μάντισσα κι' ο μάντης,

Και τότες είπε ο μεσινός ο γίος τους Σουναξάιπας: «Τον πρώτο ο Κύρης δεν πουλεί και τον μικρόν ή μάννα,

Στοχάζομαι το μεσινόν έμένα θα πουλήσουν, Γέ βασιλιά, (9) πάρε με». Κι' ο βασιλιάς, ω Ράμα. Το Σουναξάιπα για εκατό χιλιάδες αγελάδες 'Αγόρασε κ' εκίνησε καλόκαρδος να ήγει.

Κι' ο Άμπαριδας βιαστικός, ο βασιλιάς ο μάντης, Το Σουναξάιπα ανέβασε στάμαξι, ο δοξασμένος, Κ' έφυγε εύτως ο υπέρλαμπρος, κάλλιστε των ανθρώπων.

Κι' ο πολυδόξαστος, άφου το Σουναξάιπα έπήρε, Τες ώρες του μεσημεριού στάθηκε ν' αναδάνει Σ' ένα προσκύνημα κ' ένω πού αυτός αναπαύοτον 'Επήγεν ο περιήγημος ο Σουναξάιπας μέσα Στο Μέγα-προσκυντηριό και το Βισδάμιτρα είδε, Τής μάννας του τον άδερφό, που άσκήτευεν άν-τάμα

Μ' άλλους μεγαλομάντιδες. Κι' ο Σουναξάιπας τότες 'Από τή δίθα έλεινός, άχνός και κδιασμένος 'Επεσε, Ράμα, στάσκηττή την άγκαλιά και τούπε: «Κύρη και μάννα, και δικούς, και συγγενείς δεν έχω, Νά με γλυτώσης δύνασαι, Καλέ, κατά το δικίο, Σωτήρα έσύ κ' εύτυχιστή του κόσμου, έσύ δαμάλι Των άσκητάδων, λυτρωτή, κάλλιστε των ανθρώπων. Κι' άς απολάψει ο βασιλιάς κ' εκείνος το σκοπό του, Κ' έγώ άς γενώ πολύχρονος χωρίς ν' άλλάξω (10) Κι' άφου άσκηθώ καρτερικά και τον ούράνιον κό-σμον,

'Οπούνε το ύψηλότατο, άς γεύομαι για πάντα. 'Εμ'ε του άνυπεράσπιστου, γενού υπερασπιστής μου' Με την καλή σου την καρδιά, όταν το παιδί ο πατέ-ρας,

Νά με γλυτώσεις δύνασαι, δικιόψυχε, απ' το κρίμα». Κι' άφου άκουσε ο Βισδάμιτρας, ο άσκητευτής ο μέγας,

Τα λόγια του, πολύτροπα τον έπαρηγοούσε Και στους υγιούς του μίλησε: — «Τη λύτρωση πο-θώντας

Γιατί οι πατέρες άποχτούν παιδιά; (11) Μπορεί και τώρ

Αυτός μακάριος να γινεί στον κόσμο τον άπάνου. (12)

(9) 'Ο Άμπαριδας δεν ήταν μόνο βασιληάς, αλλά και γίος βασιληά, από βασιλικό σόφ.

(10) Οι Ίνδοι έπίστευαν την μετεμψύχωση' ο Σουναξάιπας έπιθυμεί να ζήσει πολλά χρόνια στη γής χωρίς να πεθάνει και να ξαναγεννηθεί.

(11) Οι Ίνδοι πεπτεύουν πως άποχτώντας κανείς παι-διά γλυτώνει από την κόλαση.

(12) 'Επειδή ο Σουναξάιπας έμελλε να θυσιάσει, ή ψυχή του θ' ανέβαινε στον ούρανό, κι δε θα ξαναγεννιό-τουν στη γής ή σ' άλλο κόσμο.

Μά είνε μικρόχρονος ο γίος του μάντη. Σαφηνισμένος Ζητεί την προστασία μου' και με ζωή μονάχα Χάρη θέ να τ' ή κάμετε, παιδιά μου, που έδεεις όλον Το δικίο για ύψηλότατο τηράζετε. 'Εσείς όλον, Που πράζετε την άρετή, θύματα να γενείτε Και να χορτάστε τον Άγνή. (13) τον άρχο των αν-θρώπων.

Θά γίνεται άνεμπόδιστα ή θυσία κ' ο Σουναξάιπας Θάχει έναν υπερασπιστή και θα εύφρανοθύν οι ού-ράνιοι

Κ' έργο θα γένει ο λόγος μου». Μά τα παιδιά του μάντη,

Και πρώτος ο Μαδούσανδας, άκούσαντας τα λόγια Του Κύρη τους περήγανα, κάλλιστε των ανθρώπων, Γελώντας άποκρίθηκαν: — «'Ιώς παραιτάς, άφέντη, Μας τα δικά σου τα παιδιά για να φυλάς του ξένου; Στής σάρκας μας το φαγωμό (14) κακή βλέπουμε πράξη».

'Ετσι είπαν κ' ο Βισδάμιτρας, ο άσκητευτής ο μέ-γας.

'Αρχισε κοκκινόματος από χολή να λέγει: — «Και δικίο αν είχατε, άπρεπα κ' άφθα μου έμ-λειότε.

'Όμως γιατί το λόγο μου τον τρομερό, που όρθώνει Τες τρίχες, έπατήσετε, όταν ξαναγεννηθήτε, 'Όπως και οι γοί του Βάσιθα, (15) σάρκες σκυλιών [θα τρώτε,

Και χίλια χρόνια δάκκερα στη γής θα κατοικήτε». 'Ετσι με την κατάρα του βάρυνε τους υγιούς του Κ' έμίλησε του θλιβερού του Σουναξάιπα ο μάντης Και τέλεια τον έλύτρωσε. — «Όταν σε δένουν, του είπε,

«Με τα σκονιά του έξαγνισμού, (16) σ' άλείψουν με [τα μύρα,

Το κόκκινο στην κεφαλή στεφάνι (17) σου φορέσουν, 'Ενώ θα στέκεις στού Βισνού (18) τον πάλο, δοξο-λάδα,

Παιδί του μάντη, τον Άγνή με τάγια τά τραγούδια. 'Αφτοίς τοίς δυό τοίς θαυμαστούς ήμους να ψά-λεις πρέπει,

Τότες θα γένει ό,τι ποθείς, στην ίδια τη θυσία». Και με προσήλωση άκουσε κ' έμαθε ο Σουναξάιπας Τους δυό ψαλμούς κ' είπεν εύτως στο λιώντα βα-λέα: —

«Γλίγωρα μεγαλόψυχε, των βασιληάδων λιώντα, Και βασιληάδων βασιληά, να με θυσιάσεις πάμε.»

(13) 'Ο Θεός της σιτις.

(14) 'Ο Άγνης κατατρώγει το θύμα στη θυσία.

(15) 'Ο Βάσιθας ήτον ένας άλλος άσκητής αντίζηλος του Βισδάμιτρα. 'Ο Βισδάμιτρας, που τον είχαν πειράξει, τα εκαταράστη και άμέσως μια σιτά τα έκαψε, και έφτα-κόσιες φορές έπρεπε να ξαναγεννηθοούν στη γής ή σαν άγριοι σκυλοπάγοι ή σαν σκλάβοι για να πλερώσουν την άμαρτία τους.

(16) Σκονιά καμωμένα έπίτηδες για να δένουν τα θύ-ματα στις θυσίες.

(17) Οι Ίνδοι έφορούσαν στα θύματα λουλουδένιο στε-φάνι.

(18) 'Ο Βισνούς είναι ο διατηρητής του κόσμου. 'Ο πά-λος δπου έένονται τα θύματα πριν σφαγούν ονομάζεται πά-λος του Βισνού.

Κι' ο 'Αμπαρίσας άκουσε χαρούμενος (19) τὰ λόγια Του γιου του μάντη κι' άοκνος στου θυσιασμού τον [τόπο Πήγε· και με τὸ θέλημα τῶν γερουργῶν τὸ θῦμα (Τὸ θῦμα ποῦ γιὰ ἐξαγιισμόν ἦταν σημαδεμένο) Μὲ κόκκινα έντυσε σκουτιὰ και τῶδεσε στὸν πάλω. Κι' ὁ γιόκας τότες τῶσκητῆ δεμένος στὸ παλοῦκι Μὲ τούς ἐξαισίους τούς ψαλμούς τούς δυὸ θεοῦς [ῥυνοῦσε,

Τὰ δυὸ ταδέρφια τὸ Βισνοῦ και τὸν πρωτότοκό του Τὸν 'Ινδρα. Κι' ἀναγάλιασε τότες ὁ χιλιομμάτης(20) 'Ο μυστικός, κ' ἐδώρησε τοῦ Σουναζαίπα ὁ μέγας Ζωὴ πολλή. Κι' ὁ βασιλῆς, ὁ κύριος τῶν ἀνθρώπων, Τὸν πολυτίμητον καρπὸν ἐγέθητῃ τῆς θυσίας, Ποῦ ἡ χάρη, Ράμα ξακουστὴ, γεννάει τοῦ χιλιομμάτη.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

(19) Καὶ ἔστην Ἑλλάδα ὀδηγοῦσαν λυμένο τὸ θῦμα στὸ βωμό, γιὰ νὰ φαίνεται πὼς αὐτοθέλητα ἐθυσιαζόταν. 'Ο 'Αμπαρίσας χαιρετᾷ ποῦ ὁ Σουναζαίπας ἐπιθυμῆ ὁ ἕβιος νὰ σφαχτεῖ γιὰτὶ ἔτσι ἡ θυσία του εἶχε μεγαλῆταν ἄξια.

(20) 'Ο 'Ινδρας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

—Τί εἶναι ἡ τέχνη τοῦ γραφῆ; ρώτησε κάποιος ἕνα μεγάλο 'Αγγλο κριτικό.

—Νὰ λές με μιά λέξη θ,τι ὁ ἄλλος κόσμος λέει με δυὸ, ἀπάντησε ὁ κριτικός.

'Α ρωτήσεις κανέναν Μαστρο-Μιστριώτη, θὰ σοῦ πᾶν.

—Νὰ λές εἰκοσι λέξεις ὅπου ὁ ἄλλος κόσμος λέει μιά.

Ποτές τ' ἀντρέγοιο δὲν ἤσχαζε' ὄλο μάγωναν. 'Ετσι τοὺς βρῆκε ἕνας τοὺς στενὸς φίλος, ὁ Ψιψῆς, σὴν πῆγε νὰ τοὺς δεῖ.

—Πάλι μαλώματα; τοὺς εἶπε. Δὲν παίρνετε καν παράδειγμα ἀπὸ ἄφτὰ τὰ ζῶα;

Και τοὺς εἶδειξε τὸ σκύλο και τὴ γάτα ποῦ εἶταν ζαπλωμένοι δίπλα δίπλα μπροστὰ τῆ φωτιά.

—Ναί, εἶπε ἡ Φιφῆ, μὰ γιὰ δέσε τα μαζί, και τότε βλέπετε.

—Πρόσεχε, πρόσεχε, μουῦθαλες τὸ μάτι με τὴν ὀμπρέλλα σου!

—'Εχεις λάθος, εἶπε ὁ ἄνθρωπος με τὴν ὀμπρέλλα.

—Λάθος! Δὲν ξέρω, θαρρεῖς, βλάκα, σὰ μου πονεῖ τὸ μάτι;

—'Αφτὸ τὸ ξέρεις, μὰ τὴν ὀμπρέλλα δὲν τὴν ξέρεις. Εἶναι ἐνὸς φίλου μου ποῦ μοῦ τὴ δάνεισε, δὲν εἶναι δικὰ μου.

—Μπορεῖς νὰ μοῦ ἐξηγήσεις τί θὰ πᾶν ἡ γαλλικὴ λέξη ennui;

—Νὰ, σὰ βαρεθεῖς με τὸ νὰ μὴν κάνεις τίποτα και βαριεσὰ νὰ κάνεις τίποτα, ἄφτὸ εἶναι ennui.

'Ενα περίεργο ἔτυχε ἐνὸς Γερμανοῦ τίς προάλλες. 'Ενῶ σῆκωνε ἕνα βαρὺ κουτί, ἀνάσανε βασιζ, κι' ἐνῶ ἀνάσανε πῆδηξε ἀπὸ τὸ κουτί ἕνα ποντικῆκι μέσα στὸ λαιμό του. Γιὰ κάμποσες στιγμὲς νόμιζε πὼς θὰ πιγεῖ, και μόλις ἔβλεπε. Τοῦ ἔδωσαν ἐμετικά δίχως ἀποτέλεσμα, κι' ὄψοφε μεγάλη στενοχώρια ἀρκετὲς ὥρες. 'Επειτα ὁμως ἐγινε καλά, ἀφοῦ, φαίνεται, χώνεψε τὸν ποντικό.

—'Ερχεσαι νὰ πᾶμε στῆς Κυρίας Λεβαντινολόγου;

—'Εγὼ; Ποτές. 'Ορκίστηκα νὰ μὴν ξαναπατήσω σπῆτι της.

—Γιατί; Τί ἔτυχε;

—Μὲ προσκάλεσε προχτές νὰ με διασκεδάσει, και μοῦ ἔπαιξε ἕνα φοβερὸ παιχνιδι.

—Τί σοῦ ἔπαιξε;

—Πιάνο.

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα λρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξωτερικό φρ χρ. 10

10 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στὰ κιάσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, 'Ομονοίας, 'Υπουργείου Οκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου ('Οφθαλματρειο) Σταθμοῦ ὑπογειοῦ Σιδηροδρόμου ('Ομόνοια)στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ (Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια) και στὸ βιβλιοπωλεῖο «'Εστίας» Γ. Κολάρου.

'Η συνδρομὴ του πληρῶνεται μπροστὰ κ' εἶναι γιὰ ἕνα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

κάτι μπορούσαμε και μεῖς νὰ κάνουμε : Νὰ μὴ κάνουμε συλλαλητήρια. Αὐτὸ ἔπρεπε νὰ γίνῃ, μὰ δὲν γίνεται, γιὰτ' εἶναι κάπως δύσκολο τὸ πρῶμα. Πῆγαινε νὰ πείσης τοῦ λόγου σου τὸ Ρωμιὸ πὼς μ' ἕνα λόγο, με μιά βρισιά και με μιά ζητωκραυγὴ δὲν ἐξοφλεῖ κάθε ὑποχρέωσή του στὴν Πατρίδα.

'Ετσι τοῦ τὸν παράστησαν τὸν πατριωτισμὸ ἐκεῖνοι ποῦχουν συμφέρο ἔτσι νὰ τὸν παραστήσουν κ' ἔτσι τὸν δέχτηκε. Πατριωτισμὸς τῶν λόγων. Εὐκόλος πατριωτισμὸς, νὰ ποῦμε. Μονάχα λαρύγγια χρειάζονται γιὰ ἕνα τέτοιο πατριωτισμὸ και τὰ λαρύγγια ποτὲ δὲν μᾶς ἔλειψαν. Καὶ γανωμένα λαρύγγια μάλιστα. Καμμιά ἄσπιατρικὴ ἐπιθεώρηση δὲν τάβγαλε τὰ λαρύγγια αὐτὰ ἴσα με σῆμερα ἀκασιτέρωτα. Τὰ καμαρώσατε δὰ πὼς λαμποκοποῦσαν στὸ συλλαλητήριο τῆς περασμένης Κυριακῆς. 'Η Μακεδονία χάνεται! . Οἱ ἄτμοι οἱ Βούλγαροι! . Καιρὸς ἔργων! . Καὶ δὸς του λόγου ἀπάνω στυς λόγους και δάκρυα πατριωτικὰ πάνω στὰ δάκρυα!

Και ἡ Μακεδονία ; 'Α! τὴ Μακεδονία - ὅπως εἶπε κάποιος σαρκαστικώτατα ὕστερ' ἀπὸ τὸ συλλαλητήριο — τὴ Μακεδονία τὴν πῆραμε πιά ! Καὶ τώρα ἀδάντε γιὰ τὴν 'Αλβανία !

Κακὸ αὐτὸ νὰ δίνουμε στοὺς ὄχτροὺς μας ἀφορμὴ νὰ γελοῦνε μαζί μας. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, παιδιὰ, οἱ Βούλγαροι θὰ παραγέλασαν μαζί μας σὴν ἔμαθαν τὸ προχτεσινὸ μας συλλαλητήριο. Νὰ τὸ ξέρετε αὐτὸ. Καὶ νὰ ξέρετε ἀκόμα πὼς ὅσο ἡ Ἑλλάδα δὲν ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὸ Κοινοβουλευτικὸ θεριὸ ποῦ τὴν πατάει στὰ στήθια σῆμερα, μεξὲ ἀπὸ Μακεδονία δὲν παίρνουμε. Πρέπει νὰ φύγῃ ὁ κοινοβουλευτικὸς Βούλγαρος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα πρῶτα, γιὰ νὰ φύγῃ κι ἀπὸ τὴ Μακεδονία ὕστερα.

Γι' αὐτὸ, τὸ συλλαλητήριο τῆς περασμένης Κυριακῆς θάτανε Μακεδονικὸ κ' ἔθνικὸ μόνο ἀν βρισκότανε ἕνας φρόνιμος πατριώτης νὰ πῆ δυὸ λόγια ζωντανὰ κι ἀληθινὰ σ' ὄλο κείνο τὸν κόσμο ποῦχε μαζωχτεῖ στοὺς Στύ-

λους, νὰ τὸν ἐνθουσιάσῃ, νὰ τὸν μεθύσῃ και νὰ τὸν σπρώξῃ πρὸς τὴ λυκοφωλιά τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

'Εκεῖ μέσα βρίσκεται ἡ Μακεδονία, παιδιὰ. Καὶ γιὰ νὰ τὴν πάρουμε, πρέπει πρῶτα νὰ πάρουμε τὴν Ἑλλάδα, νὰ τὴν ἐλευθερώσουμε ἀπὸ τὰ σουβλερὰ τους νύχια—νὰ τὴν ξαναδῶσομε στοὺς Ἑλληνας.

'Εχετε τὸ κουράγιο νὰ κάνετε κανένα τέτοιο συλλαλητήριο ; Κάντε το! Τότε μόνο θὰ μᾶς λογαριάσουν κ' οἱ Βούλγαροι και δὲν θὰ γελοῦνε μαζί μας.

ΤΟΝ ΠΕΘΑΝΕ

τὸν κ. Μπενῆ-Ψάλτη ἢ «'Εσπερινή». Οὔτε στιγμὴ δὲν τὸν ἀφίνει ἡσυχῶ. 'Ο κ. Καρώνης ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά κι ὁ κ. Γιάνναρος ἀπὸ τὴν ἄλλη—ὁ ἕνας με τᾶρθρα του τὰ φλογερὰ κι ὁ ἄλλος με τίς φλογερώτατες καταγγελίες του—ζητοῦνε νὰ τὸν κάνουν τὸν ἄνθρωπο νὰ τελειώσῃ μιὰ ὄρ' ἀρχίτερα ἀπὸ τὰ γέλια.

Και θὰ τὸ κατορθώσουν οἱ ἀλιτήριοι. Νὰ τὸ δῆτε. Μὰ νὰ δῆτε κ' ἕνα ἄλλο ποῦ θὰ γίνῃ; δὲ θὰ τὴν πάθῃ μονάχα ὁ κ. Μπενῆ-Ψάλτης. Θὰ τὴν πάθουμε και μεῖς οἱ δυστυχισμένοι, γιὰτὶ οἱ φλογεροὶ αὐτοὶ ἀερογράφοι ἀνακαλύψαν ἕνα φοβερὸ δηλητήριο—τὸ γέλιο—φοβερώτερο ἀκόμα κι ἀπὸ τὸ δηλητήριο ποῦ μεταχειρίζονται οἱ Βοργίαι γιὰ νὰ ξεπατώνουν τοὺς ὄχτροὺς της.

Τὸ δηλητήριο αὐτὸ μᾶς τὸ κερνάνε κάθε μέρα με τᾶρθρα τους και με τίς ἀποκαλύψεις τους, κ' ἔχετε τὸ νοῦ σας !

ΤΑ ΟΧΤΩ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ποῦ δημοσίεψε ὁ κ. Γ. Μαρκέτης στὸ «Νουμᾶς» γιὰ τὸ «δασμολογικὸ πόλεμο στὴν Ἑλλάδα», ἐβγήκαν και ἰδιαιτέρη σὲ κομψὸ βιβλιαράκι, τυπωμένο στὸ τυπογραφεῖο τῆς «'Εστίας», με τὸν τίτλο «Τὸ δασμολογικὸ ζήτημα τῆς Ἑλλάδας».

Νὰ παιδέσουμε τὸ βιβλίο τοῦ κ. Μαρκέτη, δὲν ταιριάζει, ἀφοῦ ἐμεῖς τὸ πρωτοδημοσίεψαμε. Τὸ συσταίνουμε μονάχα σ' ἐκείνους ποῦ θέλουν νὰ μελετήσουν τὸ σπουδαιότατο αὐτὸ ζήτημα ποῦ ἡ λύπη του θὰ ἐπηρεάσῃ τὸ παγκόμιο ἐμπόριο, καθὼς και σ' ἐκείνους ποῦ ἔχουν ἐνδιαφέρο νὰ δοῦν πόσο ἡ ἐθνικὴ μας γλῶσσα ζωντανεῖ, και τὰ πὸν ἔρα ζήτήματα.

Τὸ βιβλίο πουλιεῖται μιά δραχμὴ στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «'Εστίας». Οἱ ἀναγνώστες τοῦ «Νουμᾶς» μποροῦν νὰ τὸ ζητήσουν κι ἀπὸ τὸ γραφεῖο μας.

ΟΙ ΜΟΝΟΙ

βουλευτὲς ποῦ παίρνουν χαλάλι τὸν παρὰ κ' ἐργάζονται κάπως εὐσυνειδητὰ, ποῦ θὰ πῆ ἔθνικὰ, εἶναι οἱ κ.κ. Γεράκης κι 'Αλεξάκης.

Δὲν ἀφήνουν νὰ περάσῃ συνεδρίαση ποῦ νὰ μὴ δεῖξουν τὴ γροθιά τους, νὰ μὴ τρίξουν τὰ δόντια τους, νὰ μὴ καταπλῆξουν τοὺς συναδέλφους τους με τὴ μελοζαχαρένια εὐγλωττία τους; ποῦναι γεμάτη ἀπὸ εὐγένεια κι ἀπὸ ἀδρότητα.

'Ενα «βρέ» τοῦ κ. 'Αλεξάκη ἀξίζει ὅσο και μιὰ δημηγορία τοῦ Θουκυδίδη κ' ἕνα ἀκάτος κάτω σὺ τοῦ κ. Γεράκη ἐξευτελίζει κι αὐτὸν τὸν Δημοσθένη.

Τί τὰ θέλετε ! Μονάχα με τέτοιους ρήτορες μποροῦμε νὰ κοκορευτοῦμε και μεῖς και νὰ ποῦμε πὼς ἔχουμε Βουλὴ κι ὄχι Σταυλο ἀφηνιασμένων ἀλόγων, ποῦ θέλουν νὰ τὴν ποῦνε μερικοί.

ΜΕ ΧΑΡΑ

μεγάλῃ ὁ «Νουμᾶς» τὸ φωνάζει στοὺς φίλους του πὼς κατέρθωσε ὕστερ' ἀπὸ χίλια βάσανα, νάποχτήσῃ πολῦτιμο αὐτόγραφο τοῦ διαπρεπεστάτου κ. Σταματακίου Βάλθου. 'Αντίγραφο πιστὸ δημοσιεύουμε δᾶ με τὴν πεποίθηση πὼς οἱ φίλοι μας θὰ μᾶς εὐγνωμονοῦν γιὰτὶ δὲ φυλάξαμε

μόνο για τον εαυτό μας τέτοιο άδαντο και άτιμώτατο γλέντι, με το προσφέρουμε και σ' αυτούς.

Να τώρα και το καλύτερο κειμήλιο :

«Κύριε Νουμά»

Φίλος τις επανειλημμένως μοι είπεν, ότι συχνάκις ποιείσθε μνείαν του έμου όνόματος, ίνα τύχητε παρ' έμου άποκνήσεως.

Αυτοίμαι άναγκάζομαι ν' άνακοινώσω όμιν, ότι τοι' αύτη άπάντησις μοι είνε παντελώς άδύνατος.

'Αντί τούτου δ' όμως δύναμαι ν' άποστείλω προς ύμᾶς μετά τήσδε τής έπιστολής τελευταία τινά δημοσιεύματί μου, ίκανά κατ' έμέ δυνά ν' άναπληρώσωτι πάσαν προς τον «Νουμά», άδύνατον άλλως, άπάντησίν μου.

Μετά φιλικήν προσηύτην

Σταμ. Δ. Βάλδος»

Τά δημοσιεύματα του κ. Βάλδου περιέχονται μέσα σε φύλλα τής «'Αρμονίας», ένα δέ άπ'αυτά, τό σπουδαιότερο, είναι ή μετάφραση του γνωστού αρχαίου επιγράμματος του Αισχύλου - μετάφρασις, καθώ; τήν λέει ό κ. Βάλδος, κατ' άπομίμησιν τής τεχνητής χυδαίωφωνίαι:».

Τό γυίο του 'Εφορίωνα, τον 'Αθηναίο Αισχύλο κρέβει στη Γέλα πέρα δώ έτούτο τό μνημόυρι.

Τήν άντραϊά του ό Μαράδος λέει σ' όχτρον και φίλο Και κάθε Βάλδος βλαβερός ποδ' έκοψε κουμπούρι.

Με τον τελευταίο στίχο ό κ. Βάλδος άπόδωτε πολύ έπιτυχήμενα, κατά τήν γνώμη μας, τό έρχαίο :

«... και βαθυχεϊτήεις Μήδος έπιστάμενος».

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΑ ΜΑΝΙΚΕΤΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

'Από τό Παρίσι, 12)24 του Μάη

Φίλε μου «Νουμά»

Καταγίνουμαι πάντοτε νά συνάζω καινούριες ιδέες και νά σου τις στέλω για τις καλές μας φιλικνάδες· μα γυρεύοντας καινούρια πράματα, βλέπω δλοφάνερα, πώς τίποτα δέν είναι πρωτοφανούσιμο από κάτου άπ' τον ήλιο, όπως τό είπε και κάποιος παλιός στα παλιά τά χρόνια.

'Αν καλοκοιτάξουμε και καλοπροσέξουμε τις σημερινές μας μόδες, θα θυμηθοίμε εκείνα που φορούσαν οι μαννάδες μας όταν ήτανε νιές, και κείνα που φορούσαμε κ' έμεις, σαν είμιασάνε μικρά παιδάκια.

Ποιός δέ θυμάται άπ' όλους μας τάσπρα, τά πλατιά, τά κεντημένα κι όλαφροκολαρισμένα μανικέτια τής γιαγιάς, ξαπλωμένα όμορφα μέσα στο άπάνου σερτάρι του κομμου και πλακωμένα άπαλά άπαλά με τό μικρούτοικο μαξιλαράκι τό παραγεμισμένο με μόσχο ή με πατσουλι για νά μσοχομυρίσουνε κ' αυτά ; 'Ε, λοιπόν! αυτά τά ίδια μανικέτια τάσπρα, τά πλατιά, τά κεντητά ή ταντελλένια, τ' όλαφροκολαρισμένα είναι πάλι τής τελευταίας μόδας !

Μέσα από τό φαρδιομάνικο του φουστανιοί ή του πανωφοριοί και σήμερα, όπως και τότε, τό άσπρο μανικέτι, περασμένο στο μπράτσο μας και σφιγγμένο μ' ένα λίστιχο άπάνου από τον άγκωνα, μακρύτερο προς τά πίσω και κοντότερο μπρός, πέφτει με χάρη άπάνου στο χέρι και τό δείχνει άσπρότερο, μικρότερο, νοστιμότερο, και δίνει σε κάθε κίνησή του τον άγέρα μικρής φτερούγας. 'Ετσι και τό φέρε-

μα φαίνεται ώριότερο, και ή γυναίκα πιο στολισμένη μέσα στοσπρα τής μανικέτια.

Λοιπόν, με λίγη μπατίστα φίνα και με λίγο κέντημα ή ταντέλλα του παλιού καιρού, άν έχουμε, ή και μ' αυτές που κάνουν τώρα και μοιάζουνε τόσο με τις καλές, δε κατασκευάσουμε τά μανικέτια μας σαν κείνα τής γιαγιάς και δε ντυθοίμε έτσι τής τελευταίας μόδας !

Πάντα πρόθυμη

ANNA K. ΞΕΝΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο τεμπέλης

'Εναν τεμπέλη με φορά σε φυλακή είχαν βάνει· Για νά μή βγει, είπε μόνος του πως έχει φόνο κάνει.

Σε μυστηριώδη

'Ολυμπικέ, σαν έχεις τέτοια μύτη, Σε νερομάννα πως θα πάς μήν κάνεις, Μήτε και σε βουνού νερό καθάριο. Γιατί κ' έσύ άν ιδείς τό πρόσωπό σου, 'Όταν τό Νάρκισσο θε νά πεθάνεις, Θανατικά μισώντας τον εαυτό σου.

Φρόνιμο γιατρικό

Τό λύγνο βλάκας έσβυσε σαν τον έρωγαυ φύλλοι, Κ' έτσι—τούς είπε—τόρα πιά δε θα με δείτε, φίλοι.

Ο λαμυδόρος

Για πές μου, 'Ερμῆ, παρακαλώ, πώς ή ψυχή Του Δολλιανού κατέβαινε στον 'Αδη ; Θύμα θε νάταν έν κατέβαινε βουδῆ. 'Ιππος κ' έμένα κάτι νά σου μάθει· Θέ νάθελεν' άφου, τί έχει νά πάθει· 'Οποιος και πεθαμένο άκόμη τον ιδεί.

Ο νηστικός

'Ολοι μεθούσαν κ' ήθελες νά μήν είσαι πιομένος. Γι' αύτό σε κίνους μόνο έσύ φαινόσουν μεθυσμένος

Σε ποιητή

Είμαι και στις Μούσες Στρίγλες, Που σε κάνουν ποιητή, Και για τούτο δίχως κρίση, Μας γιομίζεις τό χαρτί· Τό λοιπόν, παρακαλώ, σ' ε, Γράφε μας με τό σωρό, Που τρανή άπ' αύτή τήν τρέλλα Νά εύχηθώ σου δε μπορώ.

Μετάφραση 'Ηλ. Π. Β.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Υπομνησκει εις τους έγγραφέντας εις τό Νέον Λαχειοφόρον αύτης Δάνειον, ότι ή πρώτη αύτου κλήρωσις γενήσεται τήν 1ην προσεχούς 'Ιουνίου και δέον νά σπεύσωσιν οι έλίγοι ύπολειπόμενοι νά αναλάβωσι τους προσωρινούς αύτων τίτλους, προσάγοντες τήν άπόδειξιν έγγραφής, και οι έγγραφέντες κατά δόσεις καταβάλλοντες τήν Βαν δόσιν, όπως μη άποκλεισθώσι τής κληρώσεως ταύτης.

'Εν 'Αθήναις τῆ 24 Μαΐου 1904.

(Εκ του Γραφείου)

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

I I.

Χλωμή του άκοίμπτου Φωτός 'Ιέρεια, Σερνή και άγια 'Εσύ, κάθε όπτιου 'Η όδηγήτρια, πότε με τάστέρια Και πιάδ' σουχνά με του ίδιου σου ματιού

Τήν πάναγνη λαμπρότη, που δέν καίει Μπδὲ φλογίζει άλλα λαμποκοπή· Σό, που με βλέμμα—που ή γελᾷ ετε κλαίει, Πάντ' άγρυπνο, για όποιονε άγαπή,

Για όποιονε άγαπάει πιστά όλα τάγια, Ποτέ που ή σκέψη του δέν πείει άλλου— Φωτίσεις, και 'σόν έπνο του όλα μάγια Τά όνειράτά του φέγγεις, δε άπαλού

Σε άνθόσπαρτου μονοπατιού τό δρομο. Σό, πάνσεμνή μου, φέγγε: όδηγησέ με Μετανοιωμένον, φέροντας 'σόν όμο Του 'Ωραίου τό Σταυρό, κι άγάπῃσέ με !

Σπέτσος

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— 'Ακόμα γελάει ό κόσμος με τά «Λασσάνεια» μα-σκαράληκια.

— 'Ο Μιστριώτης τά θαλάσσει, κι άν τήν πάρη κανένας τήν φιλολογική αύτή μούμια γι' άνθρωπο ζωντανό, μπορεί νά πῆ πως ό τελευταίος Λασσάνειος ήταν ό τάσος του.

— Πρώτα πρώτα ή «'Αθηναίς», που τόσο έθαυμάστηκε άπ' αύτόν, δέν ήταν έργο του κ. Καλοστύπη, καθώ; είπε.

— Δεύτερο, τό δράμα του Κουρούπη είχε όποδηγή και στο περσινό Λασσάνειο, που και πάλι κριτής ό Μιστριώτης ήταν, κ' ήρθε τελευταίο.

— Μα πέρου θα πῆτε, δέν είχε γίνει άκόμα ή φασαρία τής «'Ορεσείας» και δέν είχε άνακηρυχθῆ ό Μιστριώτης άπό τον Κουρούπη σοφος καθηγητής.

— Τό ίδιο λέμε και μεϊς. Μα λέμε άκόμα πως ό κι Σκυλιάς—ένα παιδάκι πολύ καλό και πολύ φρόνιμο—έπεσε θύμα διακαλικής τρικλοποδιᾶς, άφου ό Μιστριώτης τούδωσε τήν ύπόθεση τής κωμωδίας του και τις βρισιές, κ' αύτός μονάχα τους στίχους έγραψε—που κάλλιο νά μήν τους έγραφε κι αύτούς.

— 'Ας είναι όμως. Τελειώνει του χρόνου κι ό Λασσάνειος και μαζί μ' αύτόν τελειώνει και τό φιλολογικό γλέντι.

— 'Εν ε σ κ η ψ ε τελευταία στη πόλη μας ένα φιλολογικό κακό, Συμυριώτικο, ό κ. Μιχ. 'Αργυρόπουλος με τά ποιήματά του.

— Λένε πως τῆ μίσσηγια αύτή μας τήν έστειλε ό Κιαμήλ πασσᾶς έπίτηδες, για νά μας τιμωρήση γιατί στο έ-πεισόδιο τής Συμύρνης δέν καθήσαμε φρόνιμα.

— 'Ο «Νουμάς» τήν άλλη Κυριακή θα βγῆ με δώδεκα σελίδες πάλι.

— Τις εῆη σελίδες θα τις πιάνη ό άδάντος «Ρομπινσώνας», που τόσο άχόρταγα διαδάζεται.

— 'Εξόν από τάλλα, στο δωδεκασέλιδο φύλλο θα δημοσιεύουμε κ' ένα κομμάτι άνέκδοτο άπό τήν «'Ιλιάδα» του κ. Πάλλη, τήν μονομαχία του Πατρόκλου και του Σαρπηδόνα.

— 'Ο διαγωνισμός των «'Αθηνών» εινε για γέλια.

— Νά μεταφραστή, λέει, ή «'Αντιγόνη» του Σοφοκλή κι ό μεταφραστής στη δουλειά του νάχη, λέει, για μοντέλο τον «Οιδίποδα» του Βλάχου και τις «Φοίνισσες» του Βουτυρά.

— Γιατί όχι και τῆ «Μακεδονία» του κ. Καραβία, τό έρει μονάχα ό νεαρός σοφός κ. Πάπ.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΠΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΡΟΜΠΙΝΣΟΝΑ *)

Πού τὰ χωρατά, πού τὰ γέλοσα και πού σί κου-
βέντες πού έκανε τίς δύο πρώτες μέρες, σάν περπα-
τούσε δώθε κείθε και γύριζε τὸ Νησί; Μόλις τοῦ ἀπό-
μνησε ὄρεξη νὰ φαῖν, νὰ μὴν ποθάνη, κ' ἡ μόνη του
δουλειά εἴτανε νὰ κόψῃ φρούττα, νὰ μαζώνη κάτι
χορταρικά πού τὰ δοκίμασε κι ἀφτά πρώτα μὲ φόβο,
κ' ὕστερα τᾶκανε θροφή του. Θὰ κόντεβε νὰ σκάσῃ
ἀπὸ τὴ δίψα, ἄ δὲν εἴτανε τὰ φρούττα ἐκεῖνα τὰ ζου-
μερὰ κι ἄ δὲν ἔβρισκε μιὰ κρύα βρύση στὸ πλεθρὸ
πλεθρὸ τῆς κορφοῦλας, γιατί μὲ κανέναν τρόπο δὲν
ἤθελε νὰπομακρυνθῇ κ' ἔμοιαζε σάν κολλημένος στὸ
χῶμα τῆς, ἀπαράλλαχτα καθὼς τὸ μωρὸ πού ἀγκα-
λιάζει τὴ μάινα του και τὴ σφιχτοβαστᾷ, νὰ μὴ
ρύγῃ.

Τὸ βᾶσανό του, ἡ τρομάρα του ἀφτὴ και τὸ κρύ-
ψιμο διαρκέσανε τρεῖς βδομάδες, ἕνα μῆνα, και θὰ διαρ-
κούσανε περισσότερο, ἂν ἤξερε ὁ Γιάννης τὰ ιστορικά
τῶ Νησιῶ τοῦ Χουάν Φερνάντεζ. Τὸ μεγαλύτερο
ἀπ' ἀφτά, πού ἀκόμη δὲν τὸ γνωρίζε ὁ Γιάννης, ἡ
Μασατιέρα, εἶχε ἑκείστιο, ἡ βουλκάνο πού λένε στὴ
Σαντορίνη, δηλαδὴ καμίνι κρυμμένο στὰ σπλάχνα τῆς
γῆς και γεμάτο φωτιά. Ἰσα ἰσα πεντέξη χρόνια προ-
τοῦ ἔρθῃ στὴ Σάντα Κλάρα, ξέσπασαν οἱ φλόγες κ'
ἔγινε τόσο θεότρανος σεισμός, πού ὡς και τὰ βουνὰ
κόντεψε νὰ τὰ χαλάσῃ κι ὅλα στῆς θάλασσας τὸν
πάτο νὰ τὰποσῶρῃ. Φαίνεται πὼς μὲ τὴ μάνητα
ἐκεῖνη ξεθύμανε τὸ κακὸ, γιατί ἀπὸ τότες ἡσυχάσε ἡ
δημιουργία γύρω γύρω, και βγήκανε μάλιστα παντοῦθε
τᾶπειρα τὰ νερὰ κ' οἱ βρουσῶλες, πού τίς χαίρουνταν
τώρα ὁ Γιάννης και πού πότιζαν πέρα και πέρα τὴ
Σάντα Κλάρα τὴν ἴδια. Και σὰ βλέπεις τόσα νερά,
πάντα θὰ πῆ πὼς ἔχασε τὴν πρώτη του, τὴν τρομαχ-
τικιὰ δύναμή του ὁ Βουλκάνος, τὴ δύναμη πού ὅλα
τὰ καταστρέφει, ὅσο κι ἂν εἶναι ἄξιος ἀκόμα νὰ σοῦ
τραντάξῃ τὸ Νησί και νὰ καταλάβῃς ἀπὸ τὴ δόνησή
του πὼς ὁ Ἡραιοτος, ὁ γέρο Ἡραιοτος δὲν εἶναι πε-
θαμμένος θεός.

Λένε πὼς τὰ ζῶα, τὴν παραμονὴ τοῦ σεισμοῦ,
τὸ νοιώθουνε και φοβοῦνται. Μπορεῖ κι ὁ ἄθρωπος, σὰ
βρίσκειται σὲ μέρος πού ἀπὸ κάτω φλόγα τὸ δουλεύει,
τὰ ἴδια νὰ παθαῖνη και γιὰ τέτοιο λόγο νὰ πῆ κα-
νεῖς πὼς ἀνησυχῶσε και συμμαζώνουνταν ὁ Γιάννης.
Ὡς τόσο και στοὺς σεισμοδαρμένους τοὺς τόπους ζοῦνε
ξέγνοιαστα οἱ ἄθρωποι, γιατί τοὺς εἶναι ὁ τόπος τοὺς
γνωστός. Ἐδῶ τοῦ εἴταν ὅλα ξένα κι ἀγνωστα. Δυὸ
πράγματα ἔνοιωθε, δυὸ πράγματα ἔβλεπε, γιατί δὲ
φιλοσοφοῦσε και πολὺ, πὼς χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, χωρὶς
νὰ βρῇ τὸν τρόπο νὰ τὸ ἐμποδίσῃ, ἀλλάζε και πῆ-

γαίνει ἡ ζωὴ του, και πὼς του κακού! τοῦ χρειάζό-
τανε συντροφιά και δὲν μπορούσε νὰ ζήσει ἔτσι.

Λοιπὸν πάλι τᾶφταγε ὅλα ἡ μοναξιά: θὰ φανῇ
ἀφτὸ πού λέμε κι ἀπὸ τὰκόλουθο περιστατικὸ πού τὸν
ἔκαμε, ὕστερις ἀπὸ ἕνα μῆνα φόβο και συμμαζωξιά,
νὰ κατεβῇ στὸ τέλος κι ἀπὸ τὴν κορφοῦλα του. Τὸ
πρῶτο πρῶτο πού τοῦ ἔδωσε λίγο θάρρος και λίγη ἔλ-
πίδα, εἴτανε κατιτίς πού δὲν τὸ πρόσμενε ὁ ἴδιος νὰ
τὸ δῇ κι ὡστόσο δὲν μπορούσε νὰ μὴν τὸ πάρῃ τὸ
μάτι του. Τίς μέρες ἐκεῖνες πού καθότανε ἀπὸ κάτω
ἀπὸ τὸ δέντρο και δὲ σάλεβε, κάποτε σηκωνότανε νὰ
κάμῃ κ' ἕνα γῦρο, νὰ ξεμουδιάσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως τό-
τες τὸν ἀπονάρκωνε ὁ φόβος, δὲν τολμοῦσε νὰ κἀνῃ
πολλὰ βήματα κ' ἔτσι πῆγαινε πάντα στὸ ἴδιο μέρος
και γύριζε πίσω στὸ δέντρο του ὅλα μαζὶ, πού νὰ
πῆς, καμιά κατσοταριά μέτρα περίπατο τὸ πολὺ πολὺ.
Μὰ τὸ χῶμα, πού εἴταν ἀπάτητο πρὶν ἔρθῃ ὁ Γιάννης,
ἀστραφε ἀπὸ λογιὸ λογιᾶνε χόρτα και λουλούδια. Δὲν
περάσανε δέκα δεκαπέντε μέρες κι ἀρχῶσαν τὰ χόρτα
νὰ στρώνουνται και νὰ ἀκύφουν τὰ λουλούδια φά-
νηκε σὲ λίγο κ' ἕνα στεναδάκι, πού πῆγαινε ὀλόγια,
φάνηκε σὰ μονοπάτι. Γιὰ ἕνα μῆνα, κατάντησε νὰ
μὴ βλέπῃς πιά μήτε χόρτα μήτε λουλούδια: παρὰ
τώρατὸ ἐκεῖνο τὸ χῶμα τοῦ Νησιῦ, τὸ μαβροκόκκινο.
Εἶχε γίνῃ τελείος δρόμος, ὅσο μικρὸς κι ἂν εἴτανε.

Δὲ φαντάζεσαι τὴ χαρὰ τοῦ Γιάννη, σάν τὸν εἶδε.
Θὰ μοῦ πῆς, δὲν εἴτανε και τίποτις.

Ὡστόσο εἴτανε, σημαντικὸ μάλιστα. Μήπως ἡ
φαντασία τοῦ ἀθρώπου δὲ δίνει σ' ὅλα τὰ πράγματα
τὴν ἀληθινὴ τους σημασία; Τοῦ φάνηκε ἄξαφνα σὰ
νὰ μὴν εἴτανε πιά ἔρημο σάν και πρώτα τὸ Νησί, σὰ
νὰ μὴν εἴταν ἀκατοίκητο. Και βέβαια πὼς ἀκατοι-
κητο δὲν εἴτανε, ἀφὸ στὸ Νησί κατοικοῦσε ὁ Γιάννης.
Μὰ ὡς τότες, ὅσπου νὰ γίνῃ τὸ μονοπάτι, δὲν τὸ-
βλεπε ἀκόμη πὼς εἴτανε κι ἀφτίς ἐκεῖ. Ἐβλεπε τὴ
μοναξιά και τίποτις ἄλλο. Τὸ μονοπάτι, τὸ δρομάκι
ἐκεῖνο στάθηκε σάν καθρέφτης πού πρώτη φορὰ εἶδε
τὸν ἑαφτό του. Κόντεψε νὰ πιστέψῃ πὼς εἴτανε τώρα
δυὸ νομάτοι στὸ Νησί, ὁ ἴδιος και τὸ δέφτερο ἐκεῖνο
τὸ δὲν ξέρω ποῖο πού τοῦ ἔδειχνε ὁ καθρέφτης, δηλαδὴ
τὸ ἔργο τὸ δικό του, ὁ δρόμος πού ἀνοίξε, διχως νὰ
τὸ θέλῃ.

Και δὲν εἶχε ἄδικο νὰ τὸ θάρρῃ ὁ Γιάννης. Ὁ
ἄθρωπος τέτοιος εἶναι πού ἅμα δουλέψῃ τὸ χέρι του
ἡ ὁ νοῦς του, πολλαπλασιάζει τὴ δημιουργία και κα-
μαρώνει τὸν ἑαφτό του στὰ ἔργα πού κάνει. Λοιπὸν
ἀγάπησε τὴν κορφοῦλα του ὁ Γιάννης ἀκόμη περισ-
σότερο. Μὰ στοχάστηκε συνάμα πὼς μπορούσε τώρα
νὰ τὴν ἀφήσῃ, νὰ πάῃ και παρήκει. Τῆξερε πὼς τὸ
μονοπάτι του πάντα θὰ τῶβρισκε στὴν ἴδια θέση κι
ἀφτὸ τοῦ ἔδινε δύναμη. Ἐβγαίνει στὸ σεργιάνι, ὅπως
βγαίνει κανεὶς ὄξω ἀπὸ τὸ χωριό του, σάν ἔχει σπίτι
στὸ χωριό, και λέει πὼς μπορεῖ νὰ γυρῶσῃ ὅποτε θέλει
στὸ σπίτι του.

Ὡστόσο δὲν κατέβηκε στίς κάσες. Πρῶτα φο-
βούντανε τᾶγνωστα πράγματα πού ἀντάμωνε κάθε τόσο
στὸ Νησί: τώρα σὰ νὰ φοβοῦνταν και τὰ γνωστὰ και
τὰ συνηθισμένα του, ἀφὸ λὲς και τᾶπέφεβε νὰ πάῃ
νᾶνοίξῃ τὴν κάσσα μὲ τὰ φαγώσιμα πού ἀπὸ παιδι γνώ-
ριζε τί πράμα εἴτανε. Μὰ θυμήθηκε πὼς στὸ Νησί του

ὡς κι ἀφτά ἔμοιαζε νᾶλλάξανε γούστο. Δὲν τοῦ εἶχε πε-
τύχει και τὸ ρόυμι. Πούε μποροῦσε νὰ πῆ κ' ἰθὰ τοῦ
πιτυχαίνανε και τᾶλλα; Στὴ Σάντα Κλάρα ὅλα δια-
φορετικά, ὅλα καινούρια. Στοχάστηκε, λέει, κάλλια νὰ
πάῃ κάτω στὸν κάμπο: εἶχε τὸ σκοπὸ του τὸ παιδι
και κάτι τὸν τραβοῦσε πέρα μεριά.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πού ὁ Γιάννης γύρεβε φαγὶ νὰ
φαῖ. Τὸ μῆνα πού πέρασε στὴν κορφοῦλα του ἔτρωγε
ὅλο τὰ ἴδια: εἶχε μαζώξει κοντὰ στὴ βρύση πού κα-
τέβαινε κ' ἕνα εἶδος καρδαμόχορτο πού τοῦ δρῶσιζε
πολὺ τὸ στομάχι και τοῦ ἔκανε καλὸ. Μὰ κι ἀπὸ τέ-
τοια νὰ μὴν εἶχε, δὲ θὰ τὸν ἔμελλε ὁ φόβος του τό-
τες εἴτανε τόσος πού θὰ θρεφότανε και μὲ ρίζες και
μὲ χῶμα, προτιμότερα παρὰ νᾶφήσῃ τὴν κορφοῦλα
του. Στὸ Νησί ὅμως καθὼς και τὸ παρατήρησαν κα-
τόπι κάμποσοι ταξιδιώτες, ὅλα εἴτανε θεοῦ χαρὰ και
γιὰ τὴ χώνεψη περίφημα: κι ἀρρώστος νὰ εἰσούνα,
λέει, μὲ τὰ διάφορα τὰ πορικὰ και τὰ χόρτα πού
ἔβγαζε ἡ Σάντα Κλάρα, θὰ γινόσουνα θεοῦ. Λοιπὸν
τοῦ φτάνανε τοῦ Γιάννη, γιὰ νὰ ζήσει, ὅσα εἶχε, και
δὲν ἀποθύμησε μάλιστα διόλου τὸ φαγὶ πού θᾶβρισκε
στίς κάσες, εἴτε γιατί τοῦ ἐρχότανε ὑποψία μᾶς και
δὲν ταίριαζε μὲ τὸν ἀέρα τοῦ Νησιῦ, εἴτε γιατί τόσα
χρόνια τὸ βαρέθηκε κ' ἤθελε νᾶλλάξῃ ἄς ποῦμε πὼς
τᾶφινε κιόλας, διχως νὰ τᾶγγιξῇ, γιὰ νὰ πεισματᾶ-
σοῦνε τᾶχα οἱ συντρόφοι. Μὰ τώρα πού ἔκαμε κουρά-
γιο, εἶπε νὰ δοκιμάσῃ κι ἄλλο φαγὶ, και τὸ ἤξερε πὼς
ὁ κάμπος: θὰ τοῦ ἔδινε μπόλικο. Ἐκεῖ, λέει, νὰ πάῃ
νὰ ψουνίσῃ. Καὶ σηκώθηκε στὸ ποδάρι.

Σηκώθηκε στὸ ποδάρι, μὰ φαίνεται πὼς δὲν εἶχε
ἀκόμη ὁ φίλος κουράγιο τόσο πολὺ ὅσο θάρρῃσε. Ἀντίς
νὰ τραβήξῃ ἀπὸ τὴ βηματιά, πού δὲν τοῦ εἴτανε κι
ἀγνωστο μέρος, προτίμησε νὰ πάρῃ μιὰ μιὰ τίς κορ-
φοῦλες κ' ἴσως ἔτσι νὰ πιστέψῃ πάντα πὼς δὲν εἴτανε
πολὺ μακριὰ κ' ἡ δική του. Ἀκολουθώντας τίς κορ-
φοῦλες, δηλαδὴ ἀνεβαίνοντας και κατεβαίνοντας ἀπὸ
τὴ μιὰ στὴν ἄλλη, λογάρισε πὼς θὰ κατασταλάζε
στὸν κάμπο, ἀφὸ κ' ἀφτὲς πῆγαιναν ὡς ἐκεῖ. Μὰ δὲν
τοῦ βγήκε ὁ λογαριασμός του σὲ καλὸ. Μόλις κατέ-
βηκε ἀπὸ τὴν κορφοῦλα του και θέλησε νᾶνεβῇ στὴν
πλαγινὴ, μέσα στὸ κλιωμα πού βρίσκουνταν ἀναμε-
ταξῶ στίς δυὸ κορφοῦλες και πού δὲν εἴτανε και τόσο
βαθουλὸ, ἔμπλεξε ὁ Γιάννης σὲ μιὰ σωστὴ θάλασ-
σα φτέρες, χόρτα, δειντρόρριζες και φυτρωτά. Τὴν πρώ-
τη μέρα, εἶχε δεῖ ἄλλα τόσα στὴ βηματιά και τᾶ-
κοφτε μάλιστα τότες μὲ τὸ μαχαίρι του. Σήμερις μήτε
τὸ συλλογίστηκε νὰ κόψῃ τίποτις, παρὰ ἔλεγε πὼς νὰ
γλυτώσῃ ἀμέσως. Ἐκανεβηκε λίγα βήματα στὸ πλε-
θρὸ τῆς κορφοῦλας του, ἔκαμε τὸ γῦρο και χωρὶς πολ-
λὲς δυσκολίες, μπόρεσε νὰ κατεβῇ στὴν ἀμμουδιά
ἐκεῖνη τὴ στενὴ πού εἶχε λουστῇ μιὰ φορὰ.

Ἐδῶ μήτε φτέρες μήτε δειντρόρριζες. Ἠσυχάσε τὸ
παιδι. Κ' ἡ ἀμμουδιά, στὸν κάμπο θὰ τὸν ἔφερνε.
Ἀρχισε νὰ πορπατῇ μὲ περισσότερο κέφι: μπροστὰ
του ἴσως ὁ δρόμος.

Βαδίζε ἡσυχὰ ἡσυχὰ, σάν ἄθρωπος πού ὕστερις
ἀπὸ καμὶν ἀρρώστια βγαίνει νὰ πάρῃ τὴν ἀνάσα του
και χαίρεται τὴ ζωὴ. Μὰ δὲ βιάζονταν ὁ Γιάννης
και γιὰ κάποιον ἄλλο λόγο: δηλαδὴ προφυλάγονταν
και πρόσεχε μήπως πάθῃ πάλι τίποτις πού δὲν τὸ
πρόσμενε. Κι ὅμως ἔπαθε ἀκόμη κάτι: ἀλήθεια πού
τᾶπαθε γιὰ καλὸ του. Ὅσο ἀγάλλια κι ἂν πῆγαινε ὁ
Γιάννης, ἔφτασε στὸ τέλος τῆς στρατάς και βρέθηκε
ἄξαφνα, ὄχι στὸν κάμπο, μὰ παράπλευρα, στὰ πόδια
τοῦ ἀψηλοῦ τοῦ βουνοῦ, ἰσα ἰσα στὸ μέρος ἐκεῖνο πού
ἔρριξε τουφέκι, νομίζοντας πὼς βαροῦσε ἄθροπους. Τὸ
θυμήθηκε, σκιαχτήκε, τράβηξε τὸ δρόμο του, σὰ νὰ
τοῦ φάνηκε πὼς ἀκουγε πάλι τουφεκιά, και τὸ πιὸ νό-
στιμο εἶναι πού ὅσο εἶχε τρομάζει τότες μὲ τὴ σιγα-
σιὰ τὴ μοναδικὴ τῆς Σάντα Κλάρας, ἄλλο τόσο θὰ
τρομάζε τώρα, μόνο νᾶκουγε κανέναν κρέτο. Ἀπὸ τὴν

*) Κύτταξε τὴ φύλλα 96 και 97.—Στὸ 96 φύλλο, σελ.
1, στὴλ. 3 παράπεσε μιὰ φράση πού χαλάει ἔτσι τὸ νόη-
μα. Ἡ φράση ὀλόκληρη, σωστὴ τυπωμένη, εἶνε: «Και
μάλιστα πολὺ σπάνια πῆγαινε ξένος κόσμος ὡς ἐκεῖδᾶ,
γιατί ἀφτά πού θὰ διηγηθοῦμε ἀκολούθησαν ὅλοι στὸν πε-
ρασμένο αἰῶνα, πρὸς τὰ 1725, πού βαπέρια δὲν εἶχε ἀκό-
μα, πού δὲν πολυταξίδευαν κιόλας, και λιγώτερο ἀπ' ὅ-
λους οἱ δικοὶ μας οἱ καημένοι, σκλάβοι τότες ὅλοι τους,
κι' ὅσο κι ἂν τυραννισόνταν ὅπτι τους μὲ τοὺς κα-
ταραμένους τοὺς Τούρκους, δὲν μπορούσαν νὰ μισέ-
φουν ἀπὸ τὸν τόπο τους, νὰ μὴν ἀφήσουν ὀλομόνχα τὰ
παιδιὰ μὲ τίς μαννάδες».

ημέρα εκείνη επαρκήσε το τουφέκι του και τόβαλε στην σπηλιά της κορφούλας του. Φτάνει μάλιστα που συλλογιόταν το τουφέκι του και θάρρεψε στη στιγμή πως βρόντηξε άλλη μια. Έφυγε άεσως, τρεχάτος. Δεν τόλμησε όμως να μπη στο βουμάκι με ταπειρατά δέντρα· πήγε λιγάκι παρέκει, να καθήσει στην μεγάλη ολόγυμνη άμμουδιά.

Έμεινε ώρες καθησμένος στα βρόμια· λες και περνούσε ο καιρός, δίχως να τ'ονομάσει. Κάτι θα πρόσημε, ίσως να κάμει απόφαση και να πάει, όπως τ'ονόμαζε, μέσα στο βουμάκι του κάμπου. Προσημένοντας όμως, κοίταζε, δηλαδή κοίταζε το περιγιάλι, γιατί δε σήκωνε και πολύ τα μάτια του, να κοιτάξει πιο μακριά. Λοιπόν έβλεπε τη θάλασσα που λίγο λίγο ανέβαινε, προχωρούσε ίσια με να φτάσει στο μέρος που καθότανε ο Γιάννης, με ήθελε ακόμη ώρα νάνεβη ως έκλειζε. Α! Γιατί τάχα να μ'ην πάη ο ίδιος ως κάτω, να λούση τα πόδια του στο γιολό; Το κούμπι μήτε τόβαζε πιά με το νου του Μπορούσε τουλάχιστο να βραχί ως τη μέση, που εΐτανε και κουρασμένος. Τιποτα δεν είχε να φοβηθή· η θάλασσα ήσυχη και το μέρος της άμμουδιάς που ανέπαζαν τώρα τα νερά, τ'είχε δει πρώτα ο Γιάννης· ήξερε πως δεν εΐταν εκεί μήτε βράχοι μήτε βίξες. Ίδύθηκε λοιπόν κι αντίς να καθεται στον άμμο τον ξερό, κάθησε μέσα στην θάλασσα, πάντα όμως σ'α λιγάκι σωριασμένος. Έπειτα σηκώθηκε, έκαμε το σταβρό του, προχώρησε, μπήκε ως τη μέση, έσκυψε, έβρεξε το κεφάλι του, χρίσε να περπατή, με το πρόσωπο πάντα γυρισμένο προς την κάμπο, γιατί τάπορθεγε να βλέπη το πελαγο. Στάθηκε μάλιστα μια στιγμή ακίνητος, θωρώντας το βουμάκι, σ'α νάλεγε μέσα του πως καλά θάκανε, τ'ούχτα εκεί να μείνη να πλαγιάση απόψε, αντίς να γυρίση τόσο δρόμο. Δε θα πρόφτανε κιόλας.

Έκει που τόλεγε, νοιώθει ξαφνα, χωρίς ο ίδιος να κινή ένα βήμα, πως σάλεθε και μάλιστα πως προχωρούσε, σ'α να πορπάταε της θάλασσας ο πάτος και να τόν έφερνε προς τακρυγιάλι. Έπειδής όμως ο Γιάννης στέκουνταν τότες ακίνητος, έτυχε κεινο που τυχαίνει πάντα σε τέτοια περίστασι, δηλαδή έπεσε ανάσκελα. Και πέφτοντας εΐδε κάτω ένα μάθρο, πιό σωστά ένα καστανόμαθρο ζωο—μα δεν πήγαινε ο νους του στην παραζάλη του να παρατηρήση τα χρώματα—ένα ζωο μακρι και πλατί, όχι πολύ χοντρό, που σέρνονταν και πάκιζε να βγη στην άμμουδιά.

Εΐτανε μια μεγαλούτσικη άχελώνα, γιατί άχελώνες θαλασσινές έχει πληθος και πληθος εκεί κάτω άφτες μάλιστα, όχι μόνο που είναι το κρέας του περιφιημο για φαγι, μα βγάζουνε και κάτι άβγα που πάνε και τάποθέτουνε στις βραχότρυπες και που τρώγονται ώρατα. Συνηθίζουν οι άχελώνες και περιφέρουνται κοπαδιαστά, ώστε φτάνει να τ'ο θέλης και θροφή δε σου λείπει. Η άχελώνα που άπάντησε ο Γιάννης φαίνεται πως κάπου την παράσχε το βέμα και με τη θάλασσα που ανέβαινε, ανέβαινε και άδερτη μονοχή της. Λοιπόν μπορούσε να τ'ου βγη και σε καλό του φίλου μας, που την εΐδε, μα δεν τ'α συλλογίστηκε άφια. Εΐταν ακόμη τρομασμένος από τα πρώτα στην κορφούλα του· μόλις, με το μονοπάτι του κεινο, εΐχε πάει λιγάκι άπάνω του· τώρα, ένα μικρό άσήμαντο περιστατικό έκρεσε για να πελαγώση και πάλι. Έτσι ο άθρωπος, στην μοναξιά, είναι παιχιδι που τ'ο παίζει το φύσημα του άγέρα, κ'ένα μονοπάτι, μιά άχελώνα, που μήτε προσέχει σε τέτοια πράματα, σ'α βρίσκεται μαζί με τους άθρώπους, του άλλζουνε τ'η ζωή του δώτελα.

Ο Γιάννης σ'αν έπεσε κ'εΐδε την άχελώνα, ήλπισε κ'έσως να σηκωθή, να κόψη δρόμο. Δεν μπόρεσε. Ο φόβος, μήπως ή θάλασσα τόν πλακώση πριν προφτάη να φύγη, τ'ου έδωκε δύναμη. Άρχισε

να τρέχη προς τα πάνω, μα κ'έτσι, κ'έτσι, κ'έτσι, κ'έτσι στο βουμάκι, που τότες αρες δίσταζε να πάη μέσα. Ένα μικρό πρόχωμα χωρίς το βουμάκι από την άμμουδιά. Πήδηξε ο Γιάννης. Βρήθηκε άναμεταξύ στα δέντρα. Έκαμε παλε το σταβρό του.

Νά που γλύτωσε! Γλύτωσε από τί; Κι ο ίδιος δεν ήξερε. Τέτοιο μέγεθος άχελώνα δεν εΐχε δει στην ζωή του. Μήτε τ'ο φαντάστηκε πως εΐταν άχελώνα. Κατόπι μονάχα εΐχε να τ'ο μάθρη. Θάρρεψε πως άντάμωσε κανένα θεριό, πως τέτοια πολλά μπορεί να βρουν από τη θάλασσα—εΐχε δίκιο σ'αυτό—νάρθουνε καταπάνου του, να τόν περικυκλώσουνε, να τονε χτυπήσουνε με το κάρκαλό τους, να τονε φάνε. Κι ο Γιάννης ή ο καημένος, τ'αξιο τ'ο παλληκάρι, που θάλασσα και φουρτούνες δε φοβότανε, τώρα κοίταζε από το βουμάκι, βαστώντας σφιχτά ένα δέντρο, μπας και τόν κυνηγούσε το ζωο· έτρεμε ο Γιάννης μ'η λάχη και το ξαναδ'η.

Νά μ'ην τ'ο κατηγορούμε και πολύ τ'ο παλληκάρι μας. Έτρεμε όχι γιατί τάχα εΐτανε δειλός από φυσικό του, παρ'α μόνο γιατί έβλεπε πράμα που του εΐταν άγνωστο και τ'ο έλεπε στην μοναξιά. Φίλο δεν εΐχε, άθρωπο δεν εΐχε, να τ'ο πούνε, να παψη με τα λόγια κ'η τρομάρα. Το πιό περίεργο είναι που ένω πήγε στο βουμάκι να κόψη φρούττα και να γυρίση στην κορφούλα του την ίδια μέρα, εΐξη μ'ηνες κάθησε δίχως να τολμήση να βγάλη έξω τη μύτη του. Ήξη μ'ηνες εΐχε πόθο να φύγη από κει να ξαναχαρη τ'η σπηλιά του, το μονοπάτι του. Τιποτα! Βήμα δεν μπορούσε να κάμει. Άλήθεια περίεργα πράμα να είναι κανεις μόνος σ'ένα Νησι, και λαχτάρα να τόν τρώγ, στην μια μοναξιά του Νησιου, για μ'ην άλλη μοναξιά. Όσο μόνος εΐταν έδω, τόσο μόνος εΐτανε και στην κορφούλα του. Μα έννοιωθε απομόνωση τώρα μεγαλήτερη στο μέρος που βρισκότανε· του φαίνονταν κάποτε σ'α να εΐτανε ζενιτεμένος. Κ'ισα ίσα γι'αυτό, τόν άπαρκήσησε ως κ'η λίγη δύναμη που τ'ου εΐχε απομείνει και δεν τ'ο κατάρθωνε να ξεκινήση, να ξανακάμει τόσο δρόμο.

Πως έζησε; Μυστήριο σωστό. Έζησε, γιατί θέλησή του εΐτανε να ζήση. Παράξενη θέληση κ'αφή στα χάλια που εΐχε, χωρίς παρηγοριά, χωρίς έλπίδα. Όχι! Καθαρό χωρίς έλπίδα δεν εΐταν ο Γιάννης. Έλεγε πως έπρεπε να ζήση, για νάνταμωθη καμιά μέρα με τους άθρώπους, να τους ξαναδ'η, να μ'ην ποθάνη μόνος. Δεν θα πη άφτό πως δεν άπελπίστηκε πολλές φορές, μα τέτοια ιδέα, τέτοια έλπίδα τ'ου έγενερε που και που να μ'ην τ'α χτυπήση όλα κάτω, να πάρη άπάνω του, να βασταχτή. Κ'η έλπίδα του άφτή τόν έκαμε ίσα ίσα, μ'ην τύχη και πάθη τίποτες, να καταντήση τρομερές φοβιτσιάρης. Ο Γιάννης, από την πρώτη νύχτα που πέρασε στο βουμάκι, μήτε τ'ο στοχάστηκε να πλαγιάση με την ήσυχια του στο κούφιο κεινο τ'ο δέντρο, που πλαγιάσε πρώτα. Δεν τ'ου φάνηκε σίγουρο άκριτά να κοιτέται κάτω στο χ'ωμα, και για να γλυτώση από έναν κίντυνο, δεν κατάλαθε πως πήγαινε σε μεγαλήτερο. Άνεβηκε, να κοιμηθ'η άπάνω στα δέντρα. Έλεινό κοιμήσι, και μάλιστα την πρώτη νύχτα. Τα όνειράτα τόν ξαναπαίρνανε, μόλις που σφαλνούσε τ'ο μάτι· θάρρουσε κάθε στιγμή πως έπασπε, πως βρίσκουνταν παλε κάτω και πως γλιστρούσε τ'ο πόδι του στα ζωα, πως τ'ου έγλυφαν τ'ο πρόσωπο, τα μάτια, τ'ο στόμα και τ'ου άπορουφούσαν τέλος την ψυχή. Τόσο πολύ τόν κυνήγαε άφτή του ή φαντασία, τόσο άνηδία τ'ου έρχότανε, που ως και την ήμερα έμνησκε άπάνω στα δέντρα, πηγαινόντας από τ'ο ένα σάλλο. Και τ'ο εΐχε μάλιστα για εφτόχημά του, τ'ο χαιρουνταν και τ'ου γαλήνεβε την καρδιά που δεν εΐχε ανάγκη να ζ'η κάτω, που εΐτανε στην Σάντα Κλάρα και τέτοια δέντρα, να μ'ορη άφτος μέσα να κάμει τ'η φωλιά του.

Άληθινή φωλιά κατάντησε να είναι σε μερικες μέρες· έκοψε δυό τρία κλαδιά, τα κουβάλησε, τ'άβαλε άπάνω σ'αλλα δυό, πήρε φύλλα, τ'άστρωσε, έκαμε σωστό κρεβάτι, σωστή κάμαρα μάλιστα, με τοίχους και με ταβάνι, σιζόντας δηλαδή τ'άλλα κλαριά τ'α τριγύρω του κι από πάνω του.

Καλά που εΐχε και τόσα πολλά και διάφορα φρούτα στα δέντρα. Εΐδεμη θάτρωγε τα φύλλα, θάτρωγε τ'η φλούδα, δεν τόν έμελε, φτάνει να ξερε πως κει άπάνω δε θα τόν πείραζε κανένας. Καλά όμως που εΐτανε και τ'ο νερό κεινο του ποταμου. Κατόπι, σ'αν ήρθε κόσμος στην Σάντα Κλάρα κ'εγινε χωριό, λένε πως ένας άθρωπος, περπατώντας άλάκαιρη μέρα στους βράχους και στα βουνά, για να κάμει δύναμη, για να μη νοιώση κούραση ουτε φαί δε χρειάζεται, παρ'α τ'ου φτάνει νάχη μαζί του και να π'νη από κεινο τ'ο νερό. Περισσότερο από τα φρούττα, ίσως τόν έσωσε τ'ο νερό του ποταμου, όσο κι αν έτρεχε ο καημένος να κατεβ'η να τ'ο πάρη. Από την ήμερα που εΐδε την άχελώνα, δεν ήθελε να δ'η μήτε τρεχάμενο νερό, μη λάχη και ζευρωπώση τίποτες από τόν πάτο. Τ'ο λοιπόν εΐχε φτιάξει ο ίδιος μ'ένα πλατί πλατί φύλλο και με τ'ο κοτσάνι του στην άκρη, ένα είδος κούπα ή ποτήρι. Πήγαινε σιγά σιγά, σ'α ζύγωνε μάλιστα στο ποταμάκι, σέρνονταν κατ'α γ'ης σ'αν τ'ο φειδι, άπλωνε τ'ο φύλλο με τ'ο κοτσάνι που είναι πολύ μακρι σε κείνα τα μέρη, άντλούσε νερό και τ'ο βουρούσε άγάλια άγάλια, να μ'ην τόν ακούση κανένα ζωο κ'εβ'η κ'αφτό.

Μα κάθε φορά που εΐχε π'ει κάμπος, έννοιωθε τον έκφτό του πιό άναλαφρα· έπαρνε θάρρος και πορπάτουσε ίσια με τ'ο δέντρο του. Μια φορά π'ηγε λιγάκι και παρέκει από τα δέντρα του τ'α συνηθισμένα. Σκούνταψε σε ένα μέρος και κόντεψε να πέση Βαστάχτηκε με τ'ο χέρι και τ'ου φάνηκε σ'α ναγγιζε καρρι. Κοίταζε. Εΐτανε τα παπούτσια του που τάφρησε στο βουμάκι, έδω και πεντεξη μ'ηνες, σ'αν πρωτοπλαγιάσε. Μα τί παπούτσια; Μέσα, έξω, άπάνω, κάτω, εΐχανε φυτρώσει λογιά λογιά χόρτα, που μόλις έβλεπε πετό και που έμοιαζαν πιά και τούτα σ'αν άλλο είδος πράμα, μήτε παπούτσια, μήτε χ'ωμα. Νά, ίδια κι άπαράλλαχτα κ'όπως κι ο καημένος μας ο Γιάννης, που εΐτανε τώρα θαμμένος στην πρασινάδα της Σάντα Κλάρας, μισό άθρωπος, μισό ζωο, ίσως μάλιστα και μισό φυτό, φυτό περπατούμενο, ή και ακίνητο πιό συχνά· ή παντοδύναμη φύση τόν εΐχε δεμένο με χιλίες κλωστές, σ'α να τ'ου έπλεκε ύφασμα να τόν άποσκεπάση άλάκαιρο με τ'ακούραστά της τα φύλλα και τα κλαριά.

Οι έξη μ'ηνες περάσανε, σ'α να εΐταν αϊώνας ο καθένας τους. Μα που να ξέρη κιόλας ο Γιάννης πόσος καιρός πέρασε άφτου εΐτανε στο βουμάκι; Μήπως εΐταν αστρονόμος να κρατήξη λογαριασμό, ή μήπως μπορούσε να τ'ο βάλη με τ'ο νου του άπαρχής ένας άπλός νάφτης, να σημειώνη τις μέρες από τ'η πρώτη που κατέβηκε στο Νησί, όταν εΐχε να συλλεγωσ'η για σωρό άλλα πράματα; Ο Γιάννης καθώς και στα ταξίδια του, από τόν ουρανό, από τ'ο κρύο ή τ'η ζέστη γνώραζε και τις εποχίες του χρόνου. Εΐχε και καλούτσικο μνημονικό. Θυμότανε πως τόν έβγαλαν οι συντρόφοι στην Σάντα Κλάρα μ'ην Μάη, και μάλιστα πρωτομαγιά, έπειδ'η στο καράβι όλος ο κόσμος ήξερε τ'η μερομηνία. Θα πη άφτό λοιπόν πως έφτασε καλοκαιρι στην έξορία του. Κι αλήθεια, εΐτανε τότες μαγεφτικός ο καιρός, έβγαινε ναός ο ήλιος και βασιλευε άργά· οι μέρες μεγαλούτσικες. Μέσα στην παραζάλη του και τούς καημούς του, για να μ'ην πούμε τούς φόβους του, χαιρουνταν ο δύστυχος τουλάχιστο που βρήκε καλοκαιριά, και κάποτε μάλιστα τυραννιότανε με την ιδέα πως τ'ου ζέρει τί θα τ'ου έφερνε ο χειμώνας, γιατί χειμώνας πρόσημε ο Γιάννης.

(Ακολουθεί)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΚΑΙ ΚΡΙΝΑ

Του κάθε κήπου άτίμητο στολίδι και καμάρι,
Τριαντάφυλλα και κρίνα,
Του φεγγαριού την όμορφή περνή ή δική σας χάρη,
Και μπρός στο φέγγος σας, του ήλιου θαμπώνεται ή άχτίνα.

Άφαντο κάτι κι' άφραστο — από ποιά σας ήρθε άστέρια; —
Φωλιάζει σας στα φύλλα,
Κ' είν' άπιστο σαν Ισκιωμα, άύλο σαν φυγή, κ' αι-
θήρια
[θήρια
Ηνοχ' μοιάζει, πού φιλιά σκορπάει και κρύφια άνατριχίλα.

Κι' ά λαχταρεί τή κάλη σας κάθε περσόλι νάχη
Ό τρισαγάπητα άθια,
Τό χωμά του δέν έχετε πατριδα έσεις μονάχη,
Και στών καρδιών ριζώνετε κι' άπλώνετε τή βάθια!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Στή σκιά του άδερφού μου

Ήρημο αφήσαμε, άδερφέ μου,
Κ' έσύ κ' έγώ τή σπιτικό μας.
Έλα τή νύχτα, έλα, καλέ μου,
Νά συντροφιάφουμε τή δυό μας,
Χίλια γλυκόλογα νά ειπούμε
Κ' έγκαρδιακά νά φιληθούμε.

Τά μαγεμένα όνειράτά μας,
Τ' άποσβυσμένα, τή χαμένα,
Κάθε λαχτάρα πού ή καρδιά μας
Έβλεπε στα βάθια της, ώημένα!
Ν' άναστηθούν ξανά και πάλι
Στό φτωχικό μου προσκεφάλι.

Κ' ύστερα ανάλαφρο, ως είσαι,
Στή μαύρη πέταξε μαννούλα
Και μέ φιλιέ τή λαύρα ούσας,
Πού τής φλογίζει τήν καρδούλα.
Και πρί νά ξεμερώση άκόμα
Στό ούράνιο φερούγιάζει δώμα.
Βόλος, 1904

ΠΕΥΚΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

—Καλή είναι ή ιστορία σου, είπε ο κριτικός του δη-
γηματογράφου. Μέ γιατί ο ήρωάς σου παντρεύεται άμέ-
σως στην άρχή; Άφτό έπρεπε νά είναι τή τέλος.
— Έγώ νομίζω, εί-τε εκείνος, πώς είναι άνόητο νά
τελιώνεις τήν ιστορία σου όταν άρχίζουν οι συφορές. Όταν
άρχίζουν οι συφορές πρέπει ν' άρχίζει κ' ή ιστορία.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ» 5

ΙΟΥΛΙΟΥ ΕΣΣΑΙΝ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Δράμα σε τρεις πράξεις

Μεταφρασμένο από τον Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟ

Ο ΠΑΠΑΓΙΩΡΓ. — Αυτό δέν είναι στό χέρι μου,
κόρη μου. Τό έργο μου είναι νά κηρύττω τήν άγάπη
και τήν έλπίδα.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Η άγάπη όμως κ' ή έλπίδα δε
σώζει! Είναι πλάνας μονάχα!... Πλάνας μονάχα!
Γιατί ή άγάπη δέν μπορεί νά διώξη τή δυστυχία,
δέν μπορεί νά πνίξη τόν πόνο!

ΠΑΠΑΓΙΩΡΓ. — Πρέπει νά υποφέρη κανείς τή
μοίρα του μ' ύπομονή, παιδί μου.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Μ' ύπομονή... ύπομονή, Παπα-
γιώργη; Πώς μπορεί νά τή υποφέρη αυτό μ' ύπομονή;
Νά βλέπη τή παιδί του κανείς νά τραβά μαρτύρια...

ΚΕΡΔΟΣ 328,540 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναι! 328,540 δραχμάς έδωκε μέχρι τούδε
τό γραφείον του τραπεζομεσίτου κ. Ίω. Φωτίου
εις τούς πελάτας του. Ήτοι εκ των άγοραστών λα-
χειοφόρων όμολογιών εκ του γραφείου του έχουν κερ-
δίσει διάφορα ποσά, άνερχόμενα εις τόν στρογγυλόν
άριθμόν 328,540 δραχμών.

Ό κ. Ίω. Φωτίου θέλει ν' αναβιβάση τήν ποσόν
τούτο εις 1,000,000 δραχ. Επιθυμιών δέ ίνα συμμε-
τάσχωσι τούτων πλοοι αι τάξεις της κοινωνίας ύπο-
ποβιβάσει τήν προκαταβολήν δι'έκάστην λαχαιο-
φόρον της Έθνικής Τραπεζής εις δραχ. 8 και καλεί
τούς θελοντάς ν' άγοράσωσι ταιούτων νά προσελθουσιν
εις τό τυχηρόν γραφείον του, όπου πάντως θά κλη-
ρωθή μετ' άμοιβής όμολογίαις και τί χαρά νά εί-
νίαι ή πρώτη μέ τής 70,000 χρυσάς δραχμάς τήν
18 Ιουνίου έ. έ., ότε γενήσεται ή κλήρωσις.

Όσαύτως κερκλιζονται και λαχειοφόροι όμολογίαι
της αυτής Έθνικής Τραπεζής δια τήν αυτήν εις τό
άρτιον κλήρωσιν της 18 Ιουνίου 1904 άντι μιας
δραχμάς έκάστη.

ΕΚ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

ΚΑΙ ΠΑΛΙ Ο ΡΑΓΚΑΒΗΣ

Άγαπητέ «Νουμά»

Έλεγα πώς δέν είχε κανένας σχολιασμένη τήν
Ήρωστρατική διακήρυξη του Κλέωνα Ραγκαβή πριν
άπό μένα, μέ τώρα τελευταία σκαλίζοντας τό περι-
δικό «Φιλίστωρ» βρήκα μέσα τάκλουθα και, σε πα-
ρακαλώ, δημοσιέψέ τα. Υπογραφή δέν έχουν και λοι-
πόν θά είναι άπό τή διεύθυνση του «Φιλίστωρα», πού
τήν είχαν άντρες καθώς πρέπει, πού δέν έμμοιάζαν κα-
θόλου μέ τούς Ραγκαβήδες!

Ίπόμνησις

Έν ένι των τελευταίων τευχών (15 Ιουν. 1861)
ένός μεγαλοσχήμου περιοδικού ως έπιλογον της βιογρα-
φίας του Άθανασίου Χριστοπούλου αναγινώσκωμεν ταδε.

«Όπως έζησε και ούτως απέβίωσεν ο Άνακρέων
ντ'ς νέας Έλλάδος, ού τά έργα ούδέποτε θάποθώσω»

«σιν... Εύτυχής έκείνος! Κατώρθωσε καν, ό,τι μόλις
νεις κατορθοί έν μυρίοις εις τήν γήν ταύτην, νά μή
παρελθής ή μνήμη του μέ τās ολίγας ώρας ζωής,
καίτινες τή έδόθησαν νά μείνι καν ή σιαί του έν τώ
«κόσμω όταν αυτός θά είναι άλλου, Η ΔΕΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ
«πλέον. Ένόησα πάντοτε τόν Ήρωστρατον, και, άν
μή τυχός της τύχης ούδέποτε μέ φέρι πρós τή ένω
«μέρος του κύκλου αυτού, μέ φαίνεται ότι θά κατα-
«φύγω εις τόν Ιερόσολον δουλον.» — Έρωτώμεν, σω-
φρονούντες έγραφαν ταύτα και έτύπωναν και έδημο-
σίευαν ή υπό μυθιστοροειδήτου Πληγος, κατεχόμενοι;
Φρούδη λοιπόν ή περι μέλλοντος αϊώνος
και ζωής έλπιζήλογος ερα κενός ή τλή-
μων άρετή, άφού και ή κακία άρκεί νά μας δο-
ξάση και άειμνηστον τή όνομά μας εις τās έπέρχόμε-
νας γενεάς νά παραδώση! και μέάλιστα όσον μεγαλη-
τέρα είναι, τόσο καλλίτερον!

I. Σ.

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Κόριε Διευθυντά του «Νουμά».

... Άπό πολλά τώρα χρόνια παρακολουθώ μέ μεγάλο
ένδιαφερό τή φιλολογική κίνηση και βλέπω πώς σιγά
σιγά μέ δλες τις φωνές των στενοκεφάλων κι όλοένα προ-
χωρεί, πρós πάντων μέ μεγάλη μου εύχαρίστηση βλέπω
πώς οι νέοι, τά παιδιά, έννοούν πολύ καλά τήν μεγάλη
σημασία πού έχει στην πρόοδο όλοκληρου του Έθνους
ή άληθινή μας γλώσσα.

Φουσκώνει, φουσκώνει τό ποτάμι και σε λίγο καιρό θά
δΐτε πώς θά πλημμυρίτη και θά κατακυληθή δλες τις
μούμιες πού είναι στημένες στις όχθες τους, στερεωμένες
μέ σάπια ξύλα, πού τις βλέπει ο καημένος ή λαός και θαρ-
ρεί πώς είναι ζωντανές.

Έσείς εκάματε τήν άρχή και ριχτήκατε στον πόλεμο
μ' όλη σας τή δύναμη, έμεις οι γεροντότεροι, πού δέν έ-
χομε τό θάρρος ούτε τή δύναμη νά παλεμήσομε, σας
βλέπομε, σας παρακολουθομε μ' εύχαρίστηση, και σας
φωνάζομε: Μπράβο! Κουράγιο!...

Δικός σας
Ένας γεαυρός

Ο ΚΑΛΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Φίλε «Νουμά»

Διάβασα στό παρασμένο φύλλο σου τόν «Καλό Βα-
σιλιά». Λόγια έπαινετικά δε σου γράφω, γιατί ξερω πώς
δέν θά τί δημοσιέυσης. Σου γράφω μονάχα πώς έμ-
λαχχόλησα φρεβρά όταν έδιάβασα τόν «Καλό Βασι-
λιά» σου. Άχ, καλέ μου «Νουμά» Γιατί νά μέσ κά-

ΠΑΠΑΓΙΩΡΓ. — Μά ό Θεός έτσι τό ώρισε, παιδί
μου.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Τό παιδί μου όμως υποφέρει
πάντα!... Ό! οι πόνοι του είναι άτελείωτοι... και
κανείς Θεός δέν μπορεί νά τούς πραινι. Οι πόνοι
του θά βαστάζουν ως τό τέλος της ζωής του... Τά
χρόνια θά περνούν κι αυτοί δέν θάχουν τέλος... Τό
παιδί μου θά υποφέρη αιώνιως... αιώνιως ως πού μια
μέρα... ώ, Παπαγιώργη... ως πού μια μέρα... νά τρε-
λαθι!

ΠΑΠΑΓΙΩΡΓ. — Τέκνον μου! ύπόφερε τή μοίρα
σου μ' έγκαρτέρησι.

ΣΩΤΗΡΗΣ. — Δέν πρόκειται τώρα για τή δική
μου μοίρα, Παπαγιώργη! Αυτό σου τό είπα μια
φορά, τή δική μου τή μοίρα θά μπορούσα νά τήν
υποφέρω άλλά σ' έρωτώ έσένα, Παπαγιώργη, γιατί
νά είναι υποχρεωμένο τό παιδί μου νά υποφέρη αυτή
τή μοίρα; Ποιός έχει τό δικαίωμα νά άναγκάση έναν
άρρωστο νά υποφέρη τή δυστυχία ως τό τέλος...
έννευρισμένος, δίχως ζωή. Δέν υπάχει πιά έλ-
πίς. Και τό παιδί μου σου λέω, δέν πρέπει νά
υποφέρη! Όσο γι' αυτό έχω ακόμη άρετή δύναμη
μέσα μου. Κ' άν ή φύσις κ' οι νόμοι της είναι παν-
τοδύναμοι, όμως έγώ ξερω, έχω μια δύναμη ν' αντι-
τάξω στό δική της δύναμη κι αυτή είναι... ή θέλη-

σις! Αυτό είναι ή θέλησις! (Πάνει και μέ τή
δυό χέρια τούς κροτάφους του: κάνει μερικά
βήματα, πλησιάζει στην πόρτα, έπειτα άφι-
νοντας μέ κραυγή.) Κι αυτή είναι... ή θέλη-
σις!! (Μπαίνει τρεκλίζοντας στό σπίτι. Η
Έβραία, οι άνδρες πού κρατούνε τόν Ισαάκ
κι όλοι σχεδόν όσοι ήταν στό δρόμο φεύγουν.
Έπειτα κι ο Παπαγιώργης.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. — (Κάθεται στην μάνδρα, κω-
ρασμένη.)

ΜΑΡΙΑ. — (Πηγαίνει στό σπίτι πού γίνεται
ό γάμος.)

ΣΩΤΗΡΗΣ. — (Κλείνει από μέσα από τό
σπίτι καλά τό παράθυρο. Μερικοί από τούς
προκαλεσμένους στό γάμο άνεβαίνουν τό
δρόμο. Μεταξύ αυτών ή Φροσύνη.)

ΦΡΟΣΥΝΗ. — (Πλησιάζουσα τήν Ιφιγένεια)
Η Άριάδνη ρώτησε για λόγου σου. Δέν ήρθε στό γάμο.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. — Δέν μπορούσα νά ρθώ, Φροσύνη!
Πες της Άριάδνης νά μέ συμπαθήση. Τό ξερείς από
τίν έαυτή σου σε ποιά κατάσταση είναι μια μάτρεα
όταν βλέπη τό παιδί της νά κοιτείται άρρωστα και...
δέν μπορεί νά του κάμη τίποτε...

ΦΡΟΣΥΝΗ. — Και ποιά μάνα δέν τις ξερείς αί-
τες τις πίκρες!

νης κλπ. να βλέπουμε τόσο όμορφα όνειρα, που τ' δείχνουν πιά άγρια, πιά φοβερή, τήν άφύπνιση;

Πολλά μπορούσαν να γίνουν εδώ σταντόπο μας, μα καλύτερα να μη τ'α κινάουμε, αφού δεν πρόκειται να γίνουν ποτέ. Μας φτάνει ή πραγματικότητα. Γιατί να βασανίζομαστε και με τ' όνειρα;

Με αγάπη
'Αντίλογος

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνωστοποιεί, ότι

κατετέθη παρ' αυτή το απαιτούμενον ποσόν δια τήν πληρωμήν του τοκομεριδίου λήξεως 18)1 'Ιουλίου 1904 των εξής 'Εθνικών Δανείων.

α)	Δάνειον	1881	5 ο/ο	πρός 5.50
β)	»	1884	5 ο/ο	» 5.50
γ)	»	1887	4 ο/ο	» 5.10
δ)	»	1893	5 ο/ο	» 2.50
ε)	»	1902	4 ο/ο	» 10.—

Εν 'Αθήναις τῆ 26 Μαΐου 1904

(Εκ του Γραφείου)

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Σιμ. Μεναρ. Λεμησά. Εύχαιροίτομε για τ' ό- ραιο είδύλλιο που μας σταίλατε: θά δημοσιευθῆ στο άλλο φύλλο.— κ. Κ. Σ. Γοϊν.—'Ο «Υπεράνθρωπος» είνε μέσα στο «Τάδε λέγει Ζακχουττέρας», που πέρου δημοσιεύσαμε.— κ. Γ. Κ. Βούλ. Δέν περάζει: «α' άνταμωθούμε καμ- μιά φορά, τ'ά λέμε. Τ'ο «Πετρωμένο κτλ.», θά δημοσιευθῆ.— κ. Γ. Παρ. Κανένα άλλο καλύτερο και συντομώτερο δέν έχετε;— κ. Σ. Παό. Τ'ο άρθρο σου καλό, μα παρ'α πολύ μεγάλο για τ'ο «Νουμά». Σαν άγραφέ το σε περιοχῆ ενός ή δυό κατεδατων τ'ο πολύ και με μεγάλη χαρά θά σου τ'ο τυπώσουμε. Βλέπεις, έχουμε λίγο χώρο, κ' οί έφημεριδο- φάγοι θέλουν ύλη ποικίλη και σύντομη. 'Ελπίζουμε πως δέ σου κακοφαίνεται. —Σάτυρο 'Ωραίο θά δημοσιευθῆ στο άλλο φύλλο. κ. Κ. 'Αδαμ. Περάστε από τ'ο γραφείο.

—Γιατί νομίζεις πως να σπάσεις καθρέφτη είναι κακό σημάδι;

—Γιατί έσπασα έναν πέτσι.

—Και τί έτυχε;

—Είχα να πλερώσω πενήντα δραχμές και ν' αγοράσω έναν καινούργιο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ 4 0/0 ΤΟΥ 1904

ΔΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Κεφάλαιον και τόκοι πληρωτέμ εις χρυσόν

Δυνάμει του νόμου ΒΥΝΔ' (άρθ. 2754) τῆς 8 'Απριλίου π. έ. 1900 του κυρούντος τήν σύμβασιν τῆς 9)22 Μαρτίου 1900 δια τήν κατασκευήν και εκ- μεταλλεύσιν σιδηροδρόμου εύρείας τροχιάς 1 μ. 44 από Πειραιώς εις Δεμερλή (348 χιλ.) ή 'Ελληνική Κυ- βέρνησις συνομολογεί δάνειον υπό τόν τίτλον «**Δά- νειον τών 'Ελληνικών Σιδηροδρόμων**». Τ'ο όνομαστικόν κεφάλαιον του δανείου όρίζεται εις Φραγ. 43, 750, 000 ή Λίρ. στερολ. 1, 750, 000 ή Μάρκx 35, 000,000 τ'ο δέ προτόν αυτού κατατεθησό- χρησιμεύση αποκλειστικώς δια τ'ας πληρωμάς τών εκ- τελεσθησομένων έργων και τ'ας προμηθείας του ύλικού ('Αρθ. 44 τῆς Συμβάσεως).

Τ'ο δάνειον τίθεται υπό τόν άμεσον έλεγγον τῆς Διεθνούς Οικονομικής 'Επιτροπῆς, ήτις εξουσιοδοτη- θεϊσα προς τούτο υπό τών εξ Δυνάμεων θέλει μεσολα- θήσει εις τήν ύπηρεσίαν τών όμολογιών, και εις τόν έλεγγον τών καταβολών υπό τόν αυτόν τίτλον και κατά τόν αυτόν τρόπον, ως και δια τ' άλλα 'Ελληνικά Δάνεια, ήτινα επέθεσαν υπό τόν έλεγγον αυτής (βρα παράρτημα Α).

Τ'α δικαιώματα τών κατόχων τών όμολογιών επί τών παραχωρηθεισών έγγυήσεων εν ύδριμξ περιπτώσει δύνανται να άμφισβητηθώσιν ούτε υπό τῆς 'Ελληνικής Κυβερνήσεως ούτε υπό άλλου τινός, οίχθηποτε και άν ή ή τύχη τῆς κατασκευῆς και τῆς εκμεταλλεύσεως τών εν λόγω γραμμών ('Αρθ. 47 τῆς συμβάσεως).

Οί κ. κ. G. J. HAMBRO and SON, 70, Old Broad Str εν Λονδίνω.

Τ'ο CREDIT ALGERIEN, εν Παρισίοις.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ, εν Καίρω και

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Θέτουσιν εις δημοσίαν έγγραφήν τ'ο μη έκδοθέν ύπό- λοιπον του Δανείου.

Α. Σ. 870000 ή φρ. 21750000 ή μάρ. 17400000

) Α. Σ. 20 και Α. Σ. 100.

εις τίτλους τών) Φρ. 500 και Φρ. 25000.

) Μάρ. 400 και Μάρ. 2000

'Ο ετήσιος τόκος 4 ο/ο είνε πληρωτέος εις χρυσόν και καθ' εξαμηνίαν τήν 1 'Ιανουαρίου και τήν 1 'Ιου- λίου εκάστου έτους έ. ν.

'Εν Λονδίνω, εν Βερολίνω, εν Φραγκφούτῃ ή Μ., εν Παρισίοις και εν 'Αθήναις.

Τ'α εξαμηνιαία τοκομερίδια τών εκ Α. Σ. 20 (ή φρ. 500 ή Μ. 400) όμολογιών είνονται 8 σελλινών ή 10 φρ. ή 8 Μαρκων ηύξημένων αναλόγως επί τών τίτλων μείζονος ποσού.

Τ'ο πρώτον τοκομερίδιον προσηρητημένον εις τούς όριστικούς τίτλους πληρωθήσεται τήν 1 'Ιανουαρίου 1905 έ. ν.

Μενονπαρ'α τῆ 'Εθνική Τραπέζῃ τῆς 'Ελλάδος θέλει

Αί όμολογιαί εξοφληθήσονται εντός προθεσμίας 98 ετών, από τῆς 1ης 'Ιανουαρίου 1903, εν τοίς άνω- τέρω μνησθεϊσι τόποις: ή εξοφλήσις αυτών θέλει γίνη εις τ'ο άρτιον και εις χρυσόν δι' εξαμηνιαίων κληρώ- σεων ή δι' εξαγοράς, εάν ή τιμή τών όμολογιών είνε κατωτέρα του άρτίου. Η 'Ελληνική Κυβέρνησις επι- φυλάσσειται εαυτῆ τ'ο δικαίωμα να εξοφλήση κατ'α π'ασαν εποχῆν εις τ'ο άρτιον και εις χρυσόν τ'ας έκδο- θεϊσας όμολογιαίς ειδοποιούσα περι τούτου τούς κατό- χους προ'εξ μηνών.

Τ'α τοκομερίδια τών όμολογιών παραγράφονται μετά πέντε έτη, οι δέ κληρωθεϊσαι όμολογιαί παραγράφονται τριακόνα έτη μετά τήν όρισθεϊσαν προθεσίαν προς εξοφλήσιν.

Οί τίτλοι συνταχθήσονται 'Ελληνιστί, 'Αγγλιστί και Γαλλιστί.

'Η τιμή τῆς εκδόσεως όρίζεται εις

84 τοίς εκατόν και πληρωθήσεται	
Κατ'α τήν έγγραφήν	Α. Σ. 5 τοίς 0)0
Κατ'α τήν κατανομήν	19 " "
Τήν 18)1 'Ιουλίου 1904	30 " "
Τήν 19)1 Αύγουστου 1904	30 " "
Σύνολον	Α. Σ. 84 " "

Οί έγγραφόμενοι δικαιούνται κατ'α π'ασαν εποχῆν να προκαταβάλωσιν εν όλω ή εν μέρει τ'ας ύφειλομένας δόσεις, λογιζομένου υπ'ερ αυτών τόκου προεξοφλήσεως προς 3 0)0 κατ' έτος.

1.—Αί όμολογιαί αποτελούσιν άμεσον χρέος του 'Ελληνικού Κράτους.

2.—Τ'ο δάνειον τίθεται υπό τόν άμεσον έλεγγον τῆς Διεθνούς Οικονομικής 'Επιτροπῆς νομίμως εξουσιο- δοτηθεισης προς τούτο υπό τών εξ Δυνάμεων.

3.—Τ'ο άρθρον 45 τῆς Συμβάσεως όρίζει ότι καθ' όλην τήν διάρκειαν τῆς παραχωρήσεως, πάντες οί τί-

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—Μα δέν μπορώ να έχω πιά έλ- πίδα. Είν' αγιάτρευτ' ή άρρώστεια... Έτσι λένε!

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Μήν άφίνης να σε κυριεύουν τέ- τοιες ιδέες. 'Αμα έρχονται τέτοιες ιδέες κανενός, πρό- πει να τις διώχνῃ με τ'ο στανιό.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.— Δέν τ'ο μπορώ πιά, Φροσύνη!.. 'Η πίστι μου νεκρώθηκε... (Δυό άνδρες από τούς προσκαλεσμένους στον γάμο, που έπέρασαν, στέκουν και κοιτάζουν γύρω τους.)

ΠΡΩΤΟΣ ΑΝΔΡΑΣ.—Ούτε άναπαίνει διόλου σήμερα. 'Η θάλασσα είνε σαν πεθαμένη.

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ.—Πουθενά δέν φαίνεται ούτε ένα πανί στην άπέραντη έκταση. ('Από τ'ο σπίτι που γίνεται ο γάμος άκούεται μουσική χορού άνα- τολίτικη)

Ο ΠΡΩΤΟΣ.—Με τέτοια ζέστη σήμερα άρεζι π'όχουν για χαρό.

ΦΑΤΜΕ.—(Κατεβαίνει από τ'α σκαλιά του σπιτιού. Πλησιάζει τήν 'Ιφιγένεια). 'Ο άφέντης είπε πως πρέπει να π'ας στην εκκλησία και ν' ανάψῃς μιá λαμπάδα μπροστά στην εικόνα του Σταυρωμένου. ('Η Φατμέ βγαίνει στο δρόμο, κατεβαίνει τόν κατήφορο και γίνεται άφαντη πίσω από τήν γωνιάνάριστέρα.)

ΜΑΡΙΑ.—('Επιστρέφουσα από τ'ο σπίτι

δπου γίνεται ο γάμος) 'Η 'Αριάδνη ρώτησε για λό- γου σου κυρά Φιγένια. Πήγα να τῆ; π'ω καλλορριζικα και μ' έρωτησε τί κανεις.

ΦΡΟΣΥΝΗ.—'Ελα, κυρά Φιγένια. 'Ελα να πάμε μαζί. 'Η 'Αριάδνη θά τ'ο περιξηγήση, αν δέν π'ας. (Τήν π'άνει από τ'ο χέρι 'Η 'Ιφιγένεια τήν ακολουθεϊ.)

ΜΑΡΙΑ.—('Ανεβαίνει στην αυλή, τήν περνά και θέλει να μπῆ μέσα στο σπίτι, μα ή θύρα είνε κλεισμένη και χτυπῆ).

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Σταματῶσα). Δυστυχία μονάχα θά τῆς π'έρω τῆς 'Αριάδνης, Φροσύνη μου.

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Θά τ'ο π'άρῃ για περιφρόνησι, αν δέν π'ας.

ΜΑΡΙΑ.—(Κουνεϊ τήν πόρτα και χτυπῆ σ' αυτῆ χτυπῆ με τούς γρόθους.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—Για στάσου. Θαρῶ πως με φω- νάζουν.

ΜΑΡΙΑ.—(Φωνάζει.) Κυρά Φιγένια! Κυρά Φι- γένια! 'Ο κύριος κλειδωσε από μέσα τήν πόρτα. Χτυπάω και δέν μ'άνοίγει. Δέν μπορώ να μπῶ μέσα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—('Αποσπ'αται από τῆ Φρο- σύνη.)Πρέπει να γυρίσω στο παιδί μου!

ΜΑΡΙΑ.—(Φωνάζει.) Π'άω άπ' τῆ μπροστινῆ πόρτα! (Τρέχει πίσω από τ'ο σπίτι.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Μπαίνει στην αυλή.) 'Ολα τ'α παράθυρα κλεισμένα. 'Εκλεισε ακόμα και τ'α πα- ράθυρα.

ΜΑΡΙΑ.—(Φωνάζει από πίσω από τ'ο σπίτι) Δέν μπορώ να μπῶ μέσα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Κουνεϊ τήν πόρτα και χτυ- πῆ.) Σωτήρη! Σωτήρη! (Χτυπῆ με τούς γρό- θους.)

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Δέν άπαντάει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—Σωτήρη... άνοιξέ μου! Σωτήρη!

(Δυό άνθρωποι άνεβαίνουν από τ'ο δρόμο.)

Ο ΠΡΩΤΟΣ.—'Η Μύρα έγινε όμορφη νύφη.

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ.—Τ'ο λιγνό τῆς τ'ο κορμί φαίν- ταζε καλῶ με τ'ο λευκό φόρεμα. Και τ'ο στεφάνι τῆς έστεικε ώραία στο ξανθά τῆς τ'α μαλλιά. (Και οί δυό περνούν.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—Σωτήρη!.. Σωτήρη!.. Π'ως δέν άκούς! Γιατί δέ μ' άνοίγεις;

ΜΑΡΙΑ.—(Φωνάζει από τ'ο δρόμο.) Τ'α πα- ράθυρα είδω κατ'α τ'ο δρόμο είν' άνοιχτά!.. Π'άω είδω στη πλαγινη ταράτσα! 'Από καί μπορεί να ιδῆ κα- νεις μέσα στο σπίτι! Πρέπει να ιδούμε τί γίνεται μέσα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—Σωτήρη!

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Δέν σ' άκούει.

τλοι και τα τοκομεριδια αυτων, εκδοθεντες η εκδοθησόμενοι εις εφαρμογήν της παρούσης Συμβάσεως, εις ανηλλογίαις παντός τελους η φόρου οιουδήποτε...

4.—Κατά το άρθρον 47 της Συμβάσεως, τα δικαιώματα των κατόχων των όμολογιών επί των παραχωρηθεισών έργων εν οδω περιπτώσει δύνανται ν' άμφισβητηθώσιν ούτε υπό της Ελληνικής Κυβερνήσεως ούτε υπό παντός άλλου, οιαδήποτε και αν άποδοθή η τύχη της κατασκευής και της εκμεταλλεύσεως των εν λόγω γραμμών.

5.—Η ύπηρεσία των όμολογιών, ήτοι ο τόκος και το χρεωλύσιον, εξασφαλίζεται προνομιακώς δια των πλεονασμάτων των εκχωρηθεισών προσόδων εις την Διεθνή Οικονομικήν Επιτροπήν. Τα πλεονάσματα τούτα ανήλθον κατά το έτος 1903 εις 15,607,502.05 δραχ., μη περιλαμβανομένων εν τω ποσώ τούτω των 2,914,147.50 δραχ., προερχομένων εκ προσθέτου φόρου επί του καπνού επίσης; υπεργύου προσθέτως δια την ύπηρεσίαν του παρόντος δανείου, ήτοι το σύνολον των πλεονασμάτων ανήλθεν εις δρ. 18,521,649.53.

Η ύπηρεσία του όλου δανείου (λίρ. στ. 1,750,000 ή φρ. 43,750,000) ανερχομένη εις φρ. 1,800,000 εις χρυσόν ή λ. στ. 72,000 ήθελεν απαιτήσει ποσόν 2,840,742 δραχ. επί τη βάσει του μέσου όρου της τιμής του συναλλάγματος, του κανονισθέντος υπό της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής δια την διαχείρισιν του 1903, ήτοι φράγκα 100=157.11.

6.—Η έτησία ύπηρεσία των συμπληρωματικών δανείων ήν ήθελεν απαιτήσει η πραγματοποιήσεως των προβλεπομένων παραχωρήσεων νέων γραμμών, δανείων, ών το σύνολον δεν δυνάται να υπερβή το όνομαστικόν κεφάλαιον των λ. στ. 500,000 ή φρ. 12,500,000, ήλει απαιτήσει κατ' ανώτατον όρον λ. στ. 50,560 ή φρ. 514,000 εις χρυσόν ή δραχμάς 811,190.

Όθεν, το ποσόν εις το όποιον θα ήδύνατο ν' άνέλθη βραδύτερον η ελική ύπηρεσία τον όλου δανείου ήθελεν άποβή λ. στ. 92,560 ή φράγκων 2,314,000 ή δραχμών 3,651,932, ενφ τα πλεονάσματα των υπεργύων εις την Διεθνή Οικονομικήν Επιτροπήν προσόδων τη προσθήκη του επί του καπνού προσθέτου φό-

ρου, ανήλθον ως εσημειώσαμεν ανωτέρω κατά το 1903 εις δραχ. 18,521,649.53, παρυσιαζόμενα ούτω περιθώριον 14,870,000 δραχ. περίπου. Εκ των αριθμών τούτων προκύπτει, ότι κατά το 1903 τα πλεονάσματα υπερβήσαν πλέον η πεντάκις το διά την ύπηρεσίαν του παρόντος δανείου και των συμπληρωματικών δανείων άναγκαίον ποσόν.

7.—Εκτός των ανωτέρω ασφαλειών, αι όμολογίαί εξασφαλίζονται δια πρώτης υποθήκης επί των 348 χιλιομέτρων του Σιδηροδρόμου από Πειραιώς μέχρι Δεμερλή και επί των ένδεχομένων προεκτάσεων*. Έννοείται όμως, ότι αι εκδοθησόμενα όμολογίαί δια την κατασκευήν των προεκτάσεων τούτων ήθελον άπολαμβάνει των αυτών δικαιωμάτων από κοινού μετά των όμολογιών του παρόντος δανείου. Επί πλέον αι όμολογίαί κέκτηνται προνόμιον επί του εις το Κράτος ανήκοντος μεριδίου των καθαρών εισπραξέων του Σιδηροδρόμου (άρθρα 28 και 32 της Συμβάσεως).

8.—Τα συμπληρωτικά δάνεια τα άναφερόμενα εις τας ανωτέρω μνημονευόμενας γραμμάς, υπαχθήσονται επίσης εις τον άμεσον έλεγchon της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής.

9.—Έν περιπτώσει κα' ήν αι δυνάμει του άρθρου 11 του περι Ελέγχου νόμου δοθείσαι υπεργύοι πρόσδοδι ήθελον εισθαι άνεπαρκείς, η Ελληνική Κυβερνήσις δυνάμει του άρθρου 12 του αυτού Νόμου προωρσειν ως υπεργύους δια την ύπηρεσίαν του χρέους τας προσόδους των εξής τελωνείων :

- α) του Τελωνείου Ακρωτίου, ού η ακαθόριστος πρόσδοδος υπολογίζεται εις δρ. 1,500,000
β) του Τελωνείου Πατρών 2,400,000
γ) " Βόλου 1,700,000
δ) " Κερκύρας 1,600,000

Έκ περισσού το άρθρον 13 του αυτού Νόμου προσθέτει :

« Έάν εκ των εισπραξέων των υπεργύων προσόδων δεν ήθελε συμπληρωθῆ, είκοσιν ήμέραν πρό της λή-

*) Το Ελληνικόν Κράτος προέβλεψε εν τη συμβάσει της 9)22 Μαρτίου 1900 και εν τω διατάγματι της 8)24 Απριλίου 1900 περί της μεταγενεστέρας προεκτάσεως του από Πειραιώς εις Δεμερλή γραμμής μέχρι Δαρίσης και περί της ένδεχομένης ένώσεως εις τα τουρκικά σύνορα μετά του συμπλέγματος των τουρκικών σιδηροδρόμων, όπως έπιτευχθῆ σιδηροδρομική συγκοινωνία μεταξύ Ελλάδος και της λοιπής Ευρώπης, εκ συμφώνου δε μετά της Διεθνούς Οικονομ. Επιτροπής ώρισε το ποσόν δέκα εκατομμυρίων φράγκων πραγματικών, (φράγ. 12,500,000 δνομαστικου κεφαλαίου εις όμολογίας) ως έπρκές και καθ' ήν περίπτωσιν ήθελε γείνει άποδεκτή η μάλλον δαπανηρά γραμμή. (Άρθρ. 34, 35 και 37 της Συμβάσεως).

ξως, τι άναγκαίον ποσόν δια την εξασφάλισιν της ύπηρεσίας των ανωτέρω μνημονευομένων δανείων, το Κράτος υποχρεούται να καταβάλῃ άμέσως την διαφοράν συμμορφούμενον τη υποδείξει της Διεθνούς Επιτροπής».

Τα προνόμια ταύτα εκτείνονται επίσης επί του παρόντος δανείου ως και επί των συμπληρωματικών.

10.—Η αξίσις των προσόδων των υπεργύων εις την ύπηρεσίαν του ελληνικού χρέους δυνάμει του περι Ελέγχου νόμου καταφαίνεται εκ των ακόλουθων αριθμών εξηγημένων εκ της Έκθέσεως της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής δια το έτος 1903.

Αρχικός προϋπολογισμός
Δρ. 39,600,000
1900 1901 1902 1903
45454225 51948735 51162275 53829654

11.—Δια το έτος 1898 η Διεθνή Οικονομική Επιτροπή υπέλογισε τας όλικας προσόδους του ελληνικού Κράτους εις δραχμάς; 104,759,826. Εις τον έπισημον προϋπολογισμόν του έτους 1903 το όλικόν ποσόν των προσόδων υπολογίζεται εις δρ. 117,948,042

12.—Από του έτους 1901 η αξία της δραχμής ήρξαστο βελτιουμένη, ο δε μέσος όρος της επικαταλλαγής, όστις κατά το έτος έκείνο ήτο 161.70 κατήλθεν εις δρ. 156.30 κατά 100 φρ. δια το έτος 1903. Κατά τούτους πρώτους τέσσαρας μήνας του παρόντος έτους η τιμή του συναλλάγματος έβελτιώθη έτι μάλλον, κατ-ελθούσα μέχρι δρ. 140.

13.—Επί των 348 χιλιομέτρων σιδηροδρομικής γραμμής, μεταξύ Πειραιώς και Δεμερλή, 121 παρεδόθησαν εις κοινήν χρῆσιν την 18 Μαρτίου 1904 και ελπίζεται, ότι και έτερα 103 χιλιομετρα θέλουσι συντελεσθῆ εντός του θερους και του προσεχούς φθινοπώρου.

Η έγγραφη άρχεται την Τετάρτην 26)8 Ιουνίου 1904 και λήγει το Σάββατον, η πρό του Σαββάτου, 29)11 Ιουνίου 1904.

Η αναγραφή των όμολογιών εν τω έπιστήμω δελτίω θέλει ζητηθῆ εν τοις Χρηματιστηρίοις του Λονδίνου, Παρισίων και Αθηνών.

Αι έγγραφα εις τας εκδοιδόμενας όμολογίας δέν ν' άπειθύνονται εν Αθήναις προς την ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και να συνοδεύονται υπό του καταβλητέου κατά την έγγραφήν ποσού. Έν η δε περιπτώσει κατά την κατανομήν, δν ήθελεν απαιτηθῆ έλόκληρον το καταβληθέν ποσόν, το περισευμα έπιστραφήσεται.

Έν η δε περιπτώσει δεν ήθελε γίνει κατανομή, το καταβληθέν έπιστραφήσεται.

Προσωρινά πιστοποιητικά εις τον κριμιστήν θέλουσι παραδοθῆ τοις έγγραφομένοις, ταύτα δε άνταλλαγθήσονται δια των όριστικων τίτλων των όμολογιών, άμα ως παρασκευασθώσιν. Έν περιπτώσει μη πληρωμής μιας οιασδήποτε δόσεως, αι προηγούμεναι δόσεις υποκείνται εις έπίσχεσιν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—"Ω.. μ' άκούει.. αλλά δεν θέλει να μ' άνοιξη.. Σωτήρη! Σωτήρη!

ΜΑΡΙΑ.—(Από την ταράτσα του πλαγινοου σπιτιου.) Είναι γονατισμένος μπροστά στην κούνια... και φιλει τα χέρια του παιδιου. Του φιλει το μέτωπο και το στόμα. Το φιλει.. το φιλει όλοένα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—"Ακου πώς κλαίει το παιδί μου μέσα, Φροσύνη!

ΜΑΡΙΑ.—Τώρα... τώρα σηκώνεται... Τώρα... (Βγάζει κραυγή). "Αχ!! (Χτυπά με τα χέρια το πρόσωπό της και όπισθοχωρεί.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Φθάνουσα τρεχάτη στην άκρη της ταράτσας.) Για τόνομα του Θεού! Τι έγινε; Τι έγινε; Μήλῃσε.. Μαρία !!

ΦΡΟΣΥΝΗ.—(Τρέχει έξω στο δρόμο προς το πλαγινοό σπίτι.)

ΜΑΡΙΑ.—(Κοιτάζει εμπρός της ώσαν να έβλεπε φαντάσματα.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Τρέχει μανιώδης πάλι στην πόρτα, κτυπά με πάθος επάνω σ'αυτή, σαν να ήθελε να την κατασυντρίψη με τους γρόθους της, την κουνει και χώνει τα νύχια της στη σχισμάδα των φύλλων ώσαν να ήθελε να τα ξεσχίση.)

ΦΡΟΣΥΝΗ.—(Στήν ταράτσα, όπισθοχωρεί

τρομαγμένη).

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Κάνει δυο τρία βήματα προς τις δυο γυναίκες που είναι απάνω στην ταράτσα με ίκετευτική χειρονομία· δεν μπορεί να μιλήση.)

ΜΑΡΙΑ.—Θέλει να σκοτώση το παιδί.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Σωριάζεται απάνω στη σκάλα εμπρός στο σπίτι.)

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Τρομερό... τρομερό!

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ.—(Ανεβαίνει γοργά στην ταράτσα.) Τι έτρεξε;.. Τι γίνεται εκεί μέσα;

ΜΑΡΙΑ.—Σκότωσε το παιδί του!

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Το σκότωσε!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Τό... τό... τό... παιδί του..

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Δές.. πώς γονατίζει πάλι μπροστά στο πτώμα...

ΜΑΡΙΑ.—Και πώς φιλει τα νεκρά χέρια!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—"Ωω! "Ωω!

ΦΡΟΣΥΝΗ.—Τα φίλια του δεν έχουν τελειωμό.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Τώρα σηκώνεται..

ΜΑΡΙΑ.—(Δυνατά.) Κυρία... έρχεται!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Ανασπώνεται λίγο και κοιτάζει κατασκοπευτικά γύρω της. Η θύρα άνοιγει.)

ΣΩΤΗΡΗΣ.—(Παρουσιάζεται στο κατόφλι,

κατεβαίνει τη σκάλα, πλησιάζει την Ιφιγένεια, σκύβει κάτω προς αυτή και της φωνάζει σιγά). Ιφιγένεια!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Σηκώνει σιγά και τρέμουσα σ' όλο το σώμά της το βλέμμα προς αυτόν).

ΣΩΤΗΡΗΣ.—Δυστυχισμένη μου, δυστυχισμένη Ιφιγένεια!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.—(Πιάνεται απ' επάνω του σηκώνεται τον άγκαλιάζει και ξεσπά σε δυνατό σπασμωδικό κλάμμα).

ΣΩΤΗΡΗΣ (φιλώντας τη στο μέτωπο). Τώρα το παιδί μας δεν υποφέρει πια...

ΤΕΛΟΣ

Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Το βιβλίο της ήμερας — φύλλα τυπογραφικά 18 — εικόνες ευρωπαϊκές 70 — χαρτί έκλεχτό.—Πουλιέται δρ. 3,50, στα βιβλιοπωλεία "Εστίας", Κ. Έλευθερουδάκη. (Π. Συντάγματος) και Μπέκ.